

Cristos a înviat

„Cristos a înviat” zice și cântă astăzi lumea întreagă. Bucuria învierii o arată astăzi drăgălașii copilași și bătrânii gârboviți de anii grei ai vieții deopotrivă. Dela palatul Regelui și până la coliba păstorului același cântec și aceeași salutare răsună astăzi de pe buzele tuturor. Același cântec îl murmură vânturile, îl cântă cerul și pământul, oamenii, cheruvimii și serafimii. Iar dacă nu l-ar cânta oamenii, l-ar cânta firea care înviază din morți, l-ar cânta primăvara, l-ar cânta păsările și florile și până și picurii de apă, pentru că „aceasta este ziua, pe care a făcut-o Domnul, ca să ne bucurăm și să ne veselim într'însa”.

„Cristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”, cântă astăzi biserica noastră. Mie însă îmi vine astăzi în minte și o altă vorbă a bisericii: „Pentru că de credem că Isus a murit și a înviat, așa și Dumnezeu pe cei adormiți întru Isus aduce-t-va împreună cu el”, auzim cetindu-se în apostolul dela morți (I Tesaloniceni 4, 14), iară în evanghelia dela îngropăciune ni-se spune atât de limpede: „Vine ora, în care cei ce sunt în mormânturi vor auzi vîersul lui. Și vor ieși cei ce au făcut bine întru învierea vieții, iară cei ce au făcut rele întru învierea osândirii” (Ioan 5, 28-29).

Nu strică dacă astăzi, la marele praznic al învierii, ne vom gândi la această învățătură atât de luminoasă ale sf. Scripturi. Dară, destul e oare, dacă ne vom în-

tări în ziua de astăzi numai în credința învierii celei de obște?

O nu, noi în această mare și luminată zi a învierii trebuie să ne întărim și în credința, că dreptatea tot trebuie să iasă ea, odată și odată, învingătoare.

Ori, ce a fost viața mântuitorului aici pe pământ, dacă nu un lung șir de suferințe, de dureri continue sufletești și trupești, de necazuri peste necazuri și de sărăcie nemaipomenită?

Duhul spurcat al răutății și al urei — care l-a întâmpinat dela început, încă dela ieslea din Viilaim, la alungat în Egipt, l-a ispitit în pustia din Ierihon și l-a batjocorit până la moarte, și încă până la moartea amară a crucii — se părea că l-a biruit pe Fiul Omului. Iară când Dumnezeu — Omul își închide ochii pe Golgota, între cei doi tâlhari, nu numai poporul, ci până și învățăceii erau de părerea că întreaga învățătura Domnului a fost zadarnică. Vă puteți așadar ușor închipui, ce jale s'a sălășuit atunci în inimile bieților pescari deveniți învățăcei și în ale celor ce-l iubau, pentru că au văzut biruind păcatul asupra virtuții, nedreptatea asupra dreptății, minciuna asupra adevărului.

Ce schimbare s'a făcut însă a treia zi, când muierele mironosițe aduc vestea învierii! Inimile învățăceilor încep a se înviora, a se convinge, a se întări în credința, că totuși este dreptate în lume: că nu minciuna, nu răutatea, nu pisma, nu nedreptatea, nu întunerecul sunt biruitoare în lume. Și această credință a lor le-o întărește, după 50 de zile, la Rusalii, însuși Mângăitorul, a treia persoană dumnezeiască, Spiritul cel Preasfânt.

Veniți deci la Isus cel înviat din morți toți cei însărcinați, toți cei întristați, toți cei nefericiți, toți cei ce plângeți și vă simțiți nenorociți! Veniți toți și vă mângăiați și apoi vă întăriți în suferințele voastre!

Veniți însă și urmașii! Întru toate! El a răsturnat piatra de pe mormânt — muiati-vă și voi inimile cele de piatră!

El a înviat din morți, iară în moarte n'a lăsat decât mirosul mirului cu care uns după moarte. — Inviați și voi din mormântul păcatelor și lăsați după voi mirosul faptelor voastre celor care mor — Rupeți-vă și voi giolgiul morții — Rupeți-vă și voi giolgiul suferințelor voastre, care vă acoperă ochii de fletelor!

Ce folos că v'ați slăbit trupurile în post, iară păcatele vi s'au îngroșat? Ce folos că ați săratze cincii rani ale Mântuitorului, dar n'abătut dela cele șapte păcate de conștiință? Ce folos că ați plâns de milostivului, dar pentru păcatele voastre n'ar vărsat nici o singură lacrimă?

Dragi cetitori! Dați-vă seama de pomenite aici și încercați a învia din moartea păcatului. Nu te lăsa înșelat de voiașterii și de argații lui! Nu te legăna de gâierea necredincioșilor cari trăiesc când Cristos n'ar fi trăit și n'ar fi înviat!

„Adevărat a înviat”, răspunde tot creștinul, recunoscând prin această vorbă vom învia și noi, unul fiește om cu deosebirea că „cei ce au făcut bine învierea vieții, iară cei ce au făcut rele învierea osândirii”.

Așadar „sus să avem inimile noastre să cântăm și noi cu sfânta noastră biserică: „Ieri m'am înmormântat împreună cu Cristoase; astăzi mă scol împreună cu înviind tu. Răstignitu-m'am ieri în cruce; însuși împreună mă prezintă Mântuitorule, întru împărăția ta”.

Să înviem și noi cu Cristos!

Părintele

Depunerea Jurământului (Blaj). Sâmbătă în 6 Aprilie a fost depus jurământul recruților din Blaj. Jurământul făcut pe Câmpul Libertății. Jurământul luat trei preoți ortodocși și abla unii.

Foița „Unirii Poporului”

Maica Domnului, fierarul, lemnarul și broasca

(legendă)

Era în Vinerea Patimilor, acum una mie nouă sute și ceva de ani... Domnul nostru Isus Christos, după trei ani de învățătură și apostolat, fusese prins de Jidovi, dat în judecată (mai mult de formă, căci fariseii de mult își puseră în gând să-l plardă cu orice preț!) fără nici o vină și-apoi răstignit între doi tâlhari, Preacurata Fecloara Maria mergea, tânguindu-se spre Ierusalim, ca să fie de față la ultimele clipe din viața aceasta ale mult iubitului Său fiu. Pe drumul ce ducea dela Ierusalim la muntele Golgota, s'a întâlnit cu un fierar.

— „Bună ziua Maică sfântă”!, zise fierarul. „Unde mergi, tânguindu-te?”

— „Merg, fiule, pe muntele Golgotei, ca să-mi văd copilul meu drag, pironit pe cruce între doi făcători de rele. Dar tu, de unde vii?”

— „O, Maică Preacurată, viu tocmai de-acolo, unde am văzut răstignit pe cruce pe Mântuitorul lumii. Pe mine m'au pus cu forța de l-am făcut culele de fier. Din ce ziceau Jidovii însă, să fac culele mai mari și mai groase, eu le făceam mai subțiri și mai scurte”.

— „Mulțumescu-ți fle, meștere fierar, zise Maica Domnului; de câte ori dai cu ciocanul, să câștigi ușor banul”.

Apoi, își continuă drumul... Nu peste mult timp se întâlni cu un lemnar.

— „Bună ziua, Maică Preacurată”!

— „Bună să-ți fie inima, fiule! Dar, de unde vii?”

— „Maică sfântă, viu de pe Muntele Golgota, unde am fost silit să fac crucea Fiului Tău, și, din ce ziceau Jidovii s'o fac mai rea și mai colțuroasă, eu o făceam tot mai frumoasă”.

Maica Domnului îl binecuvântă zicând:

— „Să lucrezi lemnul și să câștigi leul”.

Plecă, apoi, mai departe. Pe când se apropie de Golgota, îl lese în cale o broască mare, care l-a dat bună ziua și a zis:

— „Maică sfântă, pentru ce plângi și te tânguești?”

— „Am avut și eu un fiu, zise Fecloara Maria, care a venit în lume să răscumpere și să ridice pe oameni din norolul păcatelor, iar Jidovii — oameni răi și blășiamași, — dreptrecunoștință l-au răstignit între doi tâlhari”.

— „Și eu am avut 9 copii, zise broasca, care de care mai frumos și mai sprinten, până ce într-o zi a trecut peste ei o roată-torforată și l-a ucis pe toți. Și cu toate astea, eu tot nu plâng și nu mă jeluiesc”.

Atunci Maica Domnului a zâmbit de naivitatea (copilăria) broștei și a zis:

— „Broască-broască, pentru ce să zâmbesc în amărăciunea mea, blășiamași să fii cât îl trăi. Apa de beut să nu ai, dacă tu nu locuiești în ea. Să bea oțet și să n'albă scârbă. Când vei muri să nu faci și să nu miroși, ci să te lăsați poama”.

Așa s'a și întâmplat. Ori de câte ori întâlnim o broască moartă, o găsim în lasca și nu miroasă.

După aceasta, Preacurata Fecloara Maria mai departe și, ajungând pe Golgota, zădărnici înaintea crucii Mântuitorului și se amar...

— „Nu mai plânge, mamă sfântă, blândul Isus Cel răstignit de Jidovi, m'am dat lor să mă răstignească pentru mine sau pentru Mine, ci pentru lumea întreagă, pentru Mine, ci pentru lumea întreagă, pentru Mine, ci pentru lumea întreagă. De-acum înainte însă toate s'au răstignit: oala zblăză după miel și mielul după oale, iar mama plânge după mamea și copilul după mamă”.

Și din ziua aceea, toate își amintesc lor, până astăzi.

Toată

Obiceiuri de Paști

— Focul din noaptea Invierii —

Sfânta Scriptură ne spune că — după ce Iosif din Arimatea și Nicodim au luat de pe cruce trupul Mântuitorului și l-au înmormântat, — mai marii Jidovilor au pus lângă mormântul Lui ostași, cari să-l păzească.

În amintirea acestui fapt, petrecut în istoria mântuirii noastre, s'a născut, prin unele sate românești, obiceiul focului din noaptea Invierii Domnului. Obiceiul acesta este foarte vechiu și s'a mai păstrat și azi prin multe părți, mai ales în satele dela munte.

Tot așa precum odinioară ostașii romani au făcut de pază la mormântul Domnului, se adună și creștinii pe unele sate, să veghiază lângă epitaf, (pânza pe care este zugrăvită înmormântarea Domnului).

Cum sărbătorile Paștilor cad în lunile Martie sau Aprilie, când nopțile sunt încă destul de friguroase și de lungi, s'a născut obiceiul ca să se facă sămbăta seara în foc mare în curtea bisericii. Acest foc arde apoi până după Inviere, și la flăcările lui se încălzesc aceia cari stau de veghe și pază.

Lemnele de foc le strâng feciorii și frații satului dela casele oamenilor, sămănând după amiazi.

În vreme ce stau de veghe lângă foc, oamenii din oameni istorisesc tot felul de întâmplări, povești și legende, iar alții așteaptă să vadă, în ce parte arde vre-o coșoară, căci prin multe părți este credința că în noaptea aceasta se văd arzând coroni și omul nu trebuie decât să meargă și să însemne locul și a doua zi să le desțerească.

În noaptea aceasta nu se doarme, pentru că așa am apucat din bătrâni și așa este bine.

Poveștile ce se istorisesc în noaptea aceasta lângă focul de Paști, sunt toate

în legătură cu viața, prigonirea, patimele, moartea și învierea Domnului, în legătură cu arderea și desgroparea comorilor.

În una din aceste povestiri se spune că în noaptea cea dintâi, după ce a fost Domnul nostru Isus Hristos înmormântat, străjerii, cari erau puși de jidovi, ca să-i păzască mormântul, au poruncit unui bucătar, ca să le facă de mâncare pâne de grâu, ouă albe fierte și zeamă de cocoș; dar cocoșul să fie în așa fel fiert, ca toată carnea să i pice de pe ciolane.

Fiind cele poruncite gata, toți străjerii s'au adunat într'un loc și s'au așezat fără grijă.

Pe când se ospătau ei mai bine, a intrat în casă Caiafa și a început a-i muștra:

— „Voi beți și vă ospătați și nu vă gândiți că peste noapte ar putea veni ucenicii lui Isus, ca să-l furc și să zică apoi că a înviat!“

Auzind străjerii cuvintele acestea, au început a râde cu dispreț și a zice:

— „Va mai învia Isus, când va răsări grâu din pâne, când vor ieși din ouăle acestea pui, iar cocoșul din strachina cu zeamă va învia.“

Însă nu apucaseră a sfârși bine cuvintele și deodată răsări grâu din pâne, din ouă ieșiră pui, iar bucatele din zeamă se strânseseră la un loc și învie cocoșul.

Și când ieși cocoșul, din strachină, începu a bate din aripi și a-i stropi eu zeamă pe toți jidovii cari erau de față.

Și de atunci sunt toți jidovii stropiți la mațe și pistrii la față. Poporul zice că i-a pedepsit Dumnezeu pentru necredința lor.

Carne tot mai puțină. De când cu multe concentrări, s'au tăiat foarte multe vite, la noi în țară. Astfel am ajuns noi cei din România, din cea mai bogată țară a Europei, să nu mai avem ce mânca. De aici înainte nu se va mânca, nici carne de vită, nici de porc, decât sămbăta și duminica, iară carne de miel luna și marțea. În celelalte zile nu se poate vinde carne.

Sutașul dela răstignire

La 13 Septembrie, adevărat în ajunul sărbătorii „Înălțarea sfintei Cruci“, biserica noastră prăznuiește pomenirea sfântului mucenic, „Corneliu Sutașul.“ La 16 Octombrie se face pomenirea, sfântului mucenic, Longin, sutașul cel dela răstignire.“

Biserica îi numește „sutași“ pe amândoi, iar scriitorii bisericești se întreabă, cari dintre acești doi au fost de față la răstignire și care a zis, întorcându-se spre popor, când Mântuitorul și-a dat sufletul: — Cu adevărat acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!

Titlul de „sutaș“ sau pe latinește „centurion“, era în armata romană de două feluri. Era adevărat un „centurion“ care era mai mare peste o „cohortă“, adevărat peste 660 de oameni. Acesta se numea „primi ordinis“ adevărat „de rangul întâi.“ Altul era „centurion“ mai mare peste o „centurie“, adevărat 110 oameni. Acesta era „centurio simplex“, adevărat de mână a doua.

Corneliu Centurionul, despre care se face pomenire în Faptele Apostolilor (Cap. 10, 1 și următoarele), locuia în Cesarea Palestinei și era căpetenia „cohortei“ numită „Italica“, având sub comanda sa adevărat 660 de soldați infanterie și 120 de călăreți. La acesta a fost trimis sfântul Petru când se afla în loppe, și pe acesta l-a botezat el, împreună cu toată casa sa, la vre-o doi ani după înălțarea Domnului la cer.

Dintre scriitorii bisericești, mulți zic că acest Corneliu, care pe timpul răstignirii încă nu era comandant de „cohortă“, ci numai de „centurie“, din prilejul sărbătorii atât de tulburate a Paștilor din anul acela, fiind recunoscut ca comandant brav, a fost trimis la Ierusalim pentru păzirea ordinii, mai cu seamă că în acele sărbători avea să fie răstignit „Împăratul Jidovilor“ — după cum se vânturau știrile printre soldați. Se temeau adevărat, ca nu cumva să se întâmple revoluție, și pentru aceea Romanii luară toate măsurile trebuincioase, ducând la Ierusalim câteva „centurii“ de soldați, iar alții stând gata în Cesarea, ca dacă va fi trebuință, să alerge îndată și ei.

Ardealule

*Abla mai gemi între străluni
copile triste.*

*Și porți tăcut cununi de spini,
cununi de Crist.*

*Tăcut îți verși durerea grea
în cânt și suferință.*

*— Noi vom schimba doințea ta
în imn de biruință.*

*Te-om face ralură și grădini
din noaptea-ți de păcate,
Schimba-vom lanțul de rugini
în larg de libertate.*

*Te-om boteza cu scrum și foc
și lung puholu de sânge.*

*— Tu, țară fără de noroc,
de astăzi nu mai plânge!*

Părăsit

*Și cum ași vrea să nu mai știu
Iubirea mea nebună
Și să mă pierd într'un pustiu
În nopțile cu lună.*

Gând

*Trece'n goană vântul rece
Printre florile de tei
Și prin minte scump îmi trece
Chipul ei.*

Cerghid 1939

Invățător

*Invățător, tu porți un nume
Cel-a purtat Mântuitorul.
Pe urma lui pășește azi
Prin lunci cu flori.*

*prin munți cu brăzi,
Să luminezi întreg poporul*

— Pe cum făcea

Mântuitorul — I. D.

Traian Dragoș

Doină dela Făgăraș

*Pădurice de alun,
Vânturile ce-ți mai spun?
Ce cuvânt atât de rău?
Ce-ți sdrobești frunzișul tău?*

*Vânturile, vânturile
Ocolesc pământurile,*

*Multe văd pe unde-alcargă
Multe-aud în lumea largă.
Și-n frunziș când se adună
Multe știu ele să-mi spună.*

*Nomai pentru mine nu-i
Milă-n glasul vântului
Îl aud prin crâng trecând,
Ramurile clătînând,
Cuiburile legănând.
A venit și iar s'a dus
Și nimica nu mi-a spus.*

*Verde tânăr crâng de-alun,
Vânturile orice-ți spun
Trupușorul nu ți-l frânge,
Tânăr alunăș, nu plânge,
Fie și-un cuvânt mai rău,
Nu-ți sdrobi frunzișul tău.*

*Vine vântul și îl duce,
Și nimica nu-mi aduce,
Nici o vorbă cât de rea
Și ce mare-i jalea mea!*

*Aluniș plecat de vânt,
Cât n'ar da pentr'un cuvânt
Cine-n lume-i părăsit
Cine nu e auzit
Și nu uită de iubit!*

Ioan Stan Dobrin, Bucium

Cornellu era păgân, dar, după cum ne spune sfântul Luca în Faptele Apostolilor, era „temător de Dumnezeu.“ Era un comandant bun, și pe lângă înțelepciunea într-o stăpânire multă, avea și virtutea „dreptății.“

Obârșia lui era din Roma, din o familie nobilă și foarte veche, numită „a Scipionilor.“

Cuvântul „scipio“, în limba strămoșilor noștri însemna „băț sau tolag.“ Unul dintre strămoșii lui Cornellu ducea pe tatăl său, orb dintr-o luptă împotriva dușmanilor Romei, de băț prin oraș, și astfel a fost poreclit de cei răutăcioși „scipio“ adică „bățul.“ Porecla asta însă bravului Roman nu-l fu spre batjocură, ci spre fală, căci el cinstea pe tatăl său, rămas orb în serviciul patriei și al neamului.

Un alt strămoș al lui Cornellu, pe la anul 202 înainte de Hristos, făcuse minuni de vitejie împotriva lui Hanibal, regele Cartagenienilor din Africa, din care pricină a fost numit „Publius Scipio Africanul.“ Fratele acestuia, Lucius, a făcut vitejii prin Asia împotriva lui Antioh regele Siriei, și a fost numit „Lucius Scipio Asiaticul.“ De la acesta se trăgea Cornellu, despre care vorbim.

Tatăl lui, după cum ne spun cărțile vechi, se numea tot Cornellu, și a fost comandantul armatelor din Palestina pe timpul când s'a fost făcut conscrierea tuturor locuitorilor și a averilor lor, adică pe când s'a născut Isus. Acel brav comandant de cohortă a fost făcut niște isprăvuri bune și prin conscrierile făcute în Egipt, mai cu seamă după ce Octavian August a biruit pe dușmanul său Antoniu și pe Cleopatra, cea din armă „faraonească“ a Egiptului, luând întreg Egiptul de „avere personală a sa.“

În Vinerea Patimilor Domnului, Pilat auzise, cum unul din mulțime strigară: — Dacă nu răstignești pe acesta, nu vei fi prieten Cesarului. — Se temu deci de revoluție. Încredință însă toată încrederea ordinii „centurionului Cornellu“, pe care îl știa bun, milos și drept; dar totodată credincios și viteaz apărător al legilor.

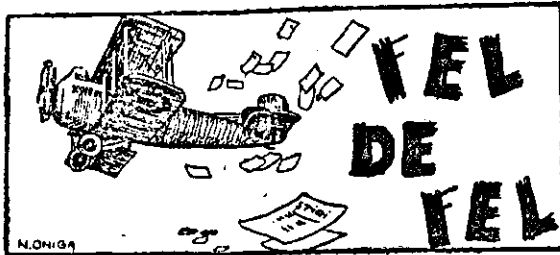
Cornellu își alese oamenii, cu cari avea să țină ordinea pe Golgota în timpul răstignirii. Era el însuși de față, supraveghind și observând orice mișcare a mulțimei ațâțate de farisei și de cărturari. Văzu toată îndelunga răbdare a lui Isus și îi auzi toate cuvintele rostite din înaltul crucii și admira atâta blândețe și bunătate, cum nu mai văzuse el niciodată între oameni, mai cu seamă la aceia cari erau osândiți din invidie.

Cornellu știa că Isus era nevinovat și că Pilat i-ar fi slobozit, dacă nu i-ar fi fost frică de arhierii și de farisei, cari și până aci îl păraseră în câteva rânduri, la cesarul Tiberiu. Îi urmărea deci toate mișcărilor, și când Isus strigă că-i e sete, Cornellu porunci unui soldat, să-i dea din băutura lor, adică din vinul acrișor amestecat cu apă, așa cum i-se putea da unui ținut pe lemnul crucii, la o anumită înălțime de la pământ.

El văzu întunecimea soarelui și cutremurul de pământ la ultimele cuvinte ale lui Isus, și, ațintindu-și ochii asupra răstignitului, poate că din ochii bravului comandant se scurgeau două lacrimi fierbinți și ușurătoare de suflet. Suspinele lui i se înodau în gât și, izbucnind și el într-un strigăt de admirație, exclamă cu glas mare, ca să fie auzit de cât mai mulți:

— Cu adevărat, acesta a fost Fiul lui Dumnezeu!

Mântuitorul nu i-a iăsat nerăsplătită credința și mărturisirea, căci la doi ani, căpetenia apostolilor fu trimis prin vedenie la el, ca să-i boteze împreună cu toți ai săi. Și viteazul urmaș al „scipionilor“ deveni ostașul credincios al Împăratului Împăraților, dându-și cu bucurie viața pentru credință și Evanghelică, în perse-

Multe și mărunte

Pe muntele Polomar din California (America) se instalează acum cel mai mare ochian din lume. Are o oglindă de 5 metri și va vedea de 640 de mii de ori mai bine ca ochiul omenească. Învățații spun că dacă cineva ar aprinde un chibrit în lună, s'ar vedea cu acest ochian lumina lui.

Astronomii, adică oamenii ce se ocupă cu citirea în stele și cu alte pământuri de pe lume, spun că numai pe pământ există oameni, animale și plante; iar pe Venus, pe care îl vedem în diminețile de vară, nu sunt numai plante și animale, așa cum era pe pământ acum câteva milioane de ani. Lui Venus sau Luceafărul i se mai zice luceafărul porcesc, pentru că atunci când răsare el, încep să se guițe și porcii, căci se face ziua. Pe alte planete (pământuri) nu există nimic.

După ultimele socoteli ale învățaților, greutatea tuturor oamenilor ce trăiesc pe lume este de 140 miliarde de kg, socotind fiecărui om o greutate mijlocie de 70 kg.

Ce sunt stelele căzătoare? Sunt bucăți din stele stinse, bucăți ce s'au desfăcut din ele acum câteva milioane de ani, cari au plutit în aer până s'au apropiat de pământ, unde din cauza aerului mai des se aprind. Ele se aprind la 130 kilometri și ard 90 kilometri. Pe pământ nu ajunge nimic din stelele căzătoare, numai în

cușta lui Nerone, când își dară viața și căpeteniile Apostolilor, Petru și Pavel.

După moartea lui Isus, Jidovii cerură dela Pilat o patrule, care să păzească mormântul timp de trei zile, iar Pilat le dădu 12 oameni, în frunte cu un „tribun“, adică un fel de plutonier.

Că acel plutonier a fost mucenicul Longin, ori că el a fost numai în patrula aceea care avea să grăbească moartea răstignitului, nu e sigur. La tot cazul, Longin n'a fost „sutaș“, de oarece sutășii sau centurionii nu purtau lance; pe când Longin a deschis pieptul Mântuitorului cu lancea. Sutașul era cam în același rang cu „căpitanii“ de azi. N'ar fi deci deloc un lucru vrednic de un căpitan sau de un maior, să ia lancea din mâna soldatului și să lovească cu ea în trupul unui mort.

Putem susținea deci că Longin a fost un soldat din patrula care avea să grăbească moartea răstignitului și să păzească mormântul până a treia zi; dar n'a fost „sutaș“, ci soldat de rând, din care mai târziu a devenit soldat al lui Cristos, dându-și cu bucurie viața pentru credința în El și pentru Evanghelică. Asta nu-i micșorează întru nimic vrednicia de mucenic. Sutaș i-au numit mai întâi Grecii, cari au obșelul să se laude cu lucruri omenești și înalta lui Dumnezeu, numind pe toți sfinții părinți „arhiepiscopi“, deși nu erau decât episcopi și arătând arhiepiscopul al Constantinopolului, în vremea când Constantinopolul nici nu exista, cum au făcut cu Mitrofan și cu Andrei cel întâi chemat.

N. Lupu

noaptea de iarnă liniștite, pe zăpadă vedea de cenușă.

După unii învățați, soarele ar fi de 6000 miliarde de ani. Căldura lui e așa de încât toate corpurile din care e făcut soarele sunt făcute în aburi. Un centimetru pătrat e cam cât loc astupăm noi cu vârful unget, dă pe secundă o căldură de 9 miliarde mecanică. Pe secundă soarele ar pierde milioane tone putere (energie), ceea ce pe un an veni 130 mii miliarde de tone. Dacă soarele ar fi din cărbune s'ar termina în 6000 ani.

Este sau nu viață pe lună? Luna are aer și ea aer; acumănu mai are, nici lumină și ea, ci e luată dela soare — e luminată de soare. În lună nu este deci aer, nici apă și nici nimic nimal sau plantă. Din cauză că-i lipsește aerul, în timpul zilei căldura e așa de mare, încât nu ar putea trăi, iar noaptea un frig delagat. Petele, ce le vedem în lună și căzătoare, zicem că sunt un cioban cu oile sale, nu altceva decât niște munți foarte înalți, care runcă umbră și umbrei îi spunem noi și oile. Luna își arată totdeauna o singură față aceea pe care o vedem noi, cu aceleași pete.

Când vedem toate aceste minuni din cer, fără să vrem trebuie să strigăm: „mari și minunate sunt lucrurile Tale Doamne și nu cuvânt destul spre lauda minunilor Tale!“

Roșcovei I. Obro

Câți români avem peste hotare

Înainte de anul 1940 aveam peste hotare 2.990.123 Români, și anume în Ungaria 1.000.000, în Ceho-Slovacia 200.000, în Rusia 1.000.000, în Bulgaria 280.000, în Sârbia 600.000, în Albania 120.000, în Grecia 250.000, în America 500.000, în Italia (Istria) 3000. După anul 1940 avem în Rusia 3 milioane 62 mii, în Ungaria 1.000.000, în Sârbia 637.123, în America 500.000, în Bulgaria 330.000, în Grecia 250.000, în Albania 120.000 și în Italia (Istria) 3000. Acești Români nu-i putem lua în voia sorții. Pe unii trebuie să-i recucerim, de ceilalți să ne îngrijim, ca să nu-și pierdă limba, legea și moșia.

Albine fără ac

Un stopar american a isbutit să producă prin încrucișarea mai multor soiuri de albine un nou soi de albine, cari nu au ac. Într-o țară e însă, că aceste albine cu ce să spui potrivă dușmanilor atât de numeroși.

Cum se înmulțesc de țânțarii și cum se pot nimici

Țânțarii, acele animale neplăcute, cari lângă pișcăturile lor, mai răspândesc și malarie, adică frigurile cele rele galbene, înmulțesc într'un mod îngrozitor. Un țânțar rată că dela o singură pereche de țânțari pot naște, ieșind din ouăle lor, în cursul de zile, 188 milioane 643 mii 216 țânțari.

Fiindcă țânțarii trăiesc pe ape stătute pe lacuri și bălți, medicii americani au început să-i stărpească cu petrol. Și anume ei au început să stărpească cu petrol peste apa tuturor bălților și lacurilor jurul canalului Panamă. De atunci țânțarii mai sunt în părțile acelea ale Americii.

Cele mai vechi bancnote

sunt fără îndoială cele chinezești. Aceste bancnote sunt cuminte, dar foarte retras și nelucrate străini, avea, înainte cu 1000 de ani, bancnote de hârtie, așa cum li avem noi astăzi.

Din corespondența lui Alexandru Lupeanu

de Gavril Todica

După moartea neuitatului A. Lupeanu — sau Sandu, cum se numia și îl numiam între noi — s'au scris multe amintiri frumoase și duioase despre el, chiar și în coloanele acestui ziar.

Din partea mi nu am fost dispus suflătește și nu am putut scrie nimic. În viața omului sunt multe întorsături, cari îl îndeamnă să rabde în tăcere sau să tacă în răbdare.

Cu toate aceste, trăind în prietenie neîntreruptă timp de vreo 25 ani (de pe la 1912 până la moarte-i), aș fi avut ce să scriu despre el. Am crezut însă că decât orice scris măestrat din partea mea, mai prețioase pot fi mărturisirile lui proprii despre stările lui sufletești.

Aceste stări sufletești se oglindesc cu deosebire în scrisorile, ce le-a adresat prietenilor și cunoscuților.

Un mănunchiu însemnat de scrisori mi-a adresat și mie, pe cari, scoțându-le dintre hârtiile mele, cred că le voi putea publica aproape pe toate.

Pentru înțelegerea lor adaog câteva lamuriri.

Inceputul războiului mondial l-a aflat pe Sandu la fratele său Octavian, preot în Homorod, lângă Geoagiu. De aici trecea adeseori, peste deal, la Geoagiu, ca să mai schimbe câte-o vorbă cu cunoscuții, printre cari ne numărăm mai ales familia repozatului protopop Stupineanu și familia mea. Cum pe timpul acela eu lucram mult și în de-ale fotografiei, s'a deprins și Sandu la lucrările acestea, cumpărându-și ulterior și un aparat, cu care a colindat până la mănăstirea Prislopului de lângă Hațeg. La moartea fetiței mele Steluța (Oct. 1914) a asistat și el, luând 2 vederi dela prohod.

În 1915 am stărut să fiu numit, fără concurs, suplinitor de casier la banca „Geogeană”, unde eu eram contabil iar director era regretatul Ioan Popovici, fost profesor la Școala Civilă de fete a Asociației în Sibiu, mai târziu protopop ortodox în Geoagiu, un bărbat învățat și cu mare râvnă la orice lucru bun.

În Geoagiu Sandu nu a putut sta mult. Fiind absolvent de teologie, trebuia, ori să se căsătorească și să se facă preot, ori să treacă la armată. Cu căsătoria șovăia, de armată se temea. Incurca lucrurile cum putea. În același timp studia și scria, colaborând mai ales la „Cosinzeana” din Orăștie, unde se împrietenise cu dl. Bor-nemisa și cu iscusitul gazetar popular Moța. În toamna anului 1915, fratele său mutându-se la parohia Săcărâmbului, se retrase acolo și Sandu, ca să scape de ochii căutători ai militarilor, cum a și scăpat până la sfârșitul războiului.

De data aceasta, reproduc numai trei scrisori, distanțate pe 20 de ani (1916—1936). Între ele am mai multe, pe cari le voi publica încetul cu încetul, ca cetitorii să le cunoască amănunțit. Ici-colo, câte un cuvânt înalt îl arată în paranteză cu vorba lui populară. „Magistru” mă numiam probabil fiindcă îl introdusei în tainele fotografiei și în lucrările de bancă. Ludovica e soția mea. Genica e fiica noastră cea mai mare, profesoară în Blaj (la data ilustratei din 20 Oct. 1936). Fiica născută

după moartea Steluței a fost Natalia, astăzi studentă în Litere.

După aceste lamuriri, acum iacă scrisorile:

I.

Iubite Magistre,

Vă felicit din toată inima pentru noua stelută, care a răsărit deodată cu soarele dulce al verii. Cred că această nouă apariție (arătare) va fi o stea veritabilă, iar nu o cometă (stea trecătoare) care să dispară iarăși după o vreme. Să dea Dumnezeu să fie stea luminoasă și durabilă. Amin!

Cât privește partea a doua din corespondență, răspund că eu peste vacanță sunt liber și am de gând să o petrec la Săcărâmbu. Dacă aveți lipsă de suplent — aș fi bucuros să fac iarăși pe suplentul din 15—20 Iunie până în Septembrie, dar greutatea e la întreținere... Vreți ar fi, dar nu-i puțină.

Ce lume este pe la Băile Geoagiului? Se poate mânca acolo și cam în ce condiții? Domnul protopop Dăianu vrea să meargă iarăși acolo în luna Iulie și mă întreabă pe mine despre împrejurări.

Am cetit ieri împreună cu dl. protopop ceea ce scrii despre filozof. Ne place. Dar „Paginile Literare” sunt slabe și anemice, cu tot luxul extraordinar de execuție. Numarul 5 cu cele două scrisori de câte 5—6 șire ale fratelui Isac e compromis.

Salut respectuos pe D-na. Voe bună tuturor „stelelor”.

4 Iunie 1916. Cu drag; Sandu

II.

Dragă Magistre,

Iartă, că nu pot să aduc în persoană modesta mea contribuție la calendar: ne-am fost hotărât cu Borza să plecăm împreună astăzi, Sâmbătă, 17 Aug., dar Vineri el a primit o telegramă dela Pax, celebrul botanist german că în drumul lui spre casă, din Țară, vrea să se întâlnească cu Borza și trebuie să-l aștepte. Altfel nici eu nu aș fi putut pleca tocmai fără gând, fiindcă tocmai sunt ocupat cu tipărirea anuarului școlii și alor 2 broșuri nouă din biblioteca mea, cari ies în zilele acestea. Dacă nu era Borza împiedecat, veniam totuși. Cred însă că până mai ține August și vacanța, vom veni. De sosire Te vom aviza. Regret că nu pot fi cu voi la Cugir. Aveai doar ceva combinație de o cunoștință a mea cu vreo duduie? Foarte aș fi bucuros de așa ceva, că mă bate tot mai mult gândul însurătorii (cer discreția convenită). Dacă e așa, cum îmi place să cred, atunci amânați excursia, să pot veni și eu. Rog pe doamna Ludovica să țină seama, că sunt încă tot flacău și că m'am cam urlit tot așa.

Trimit pentru calendar 3 cronici, cu chipurile anexate și un articol potrivit pentru zilele noastre. Articolul a mai fost tipărit, dar cetitorii calendarului sunt alții și pentru ei desigur ar fi nou. Dacă crezi totuși că nu e potrivit să se pună, Te rog păstrează-l, pentru că nu-l mai am în alt exemplar.

Avizează, Te rog, de primire.

Sărut mâinile Doamnei și salut cu drag toată casa.

17 August 1918.

Sandu

*) E vorba de *Calendarul Interesant*, pe care îl scoteam în Orăștie cu tipograful Ioan Clontea. Materialul trimis de Sandu l-am publicat în *Calendarul* pe 1919.

Dacă dați pe Mihályi pe patul morții, e neapărat să-l scoateți și ca arhiereu în viață.

Idem).

III.

Blâna de vale (Bihor), 20 Oct. 1936.

Dragă Magistre, mi-a scris Genica dela Blaj, că m'ați așteptat să-mi fac recreația acolo, ceea ce m'a mișcat. Am venit însă aici, la Stâna, unde nu deranjez pe nimenea și sunt departe de lume, încât nici pe mine nu mă poate ușor deranja lumea. Stâna e o stațiune foarte modernă, deschisă și iarna, cu maximum de confort). Mă simt bine și m'am refăcut mult. Am o societate mică, dar distinsă: dl. General Dănilă Pap și alții. Acuși îmi expiră însă concediul.

Salutări la toată casa.

A. Lupeanu

Poezie populară

*Ai bddiță, strugur bun,
Rupetea-și si nu m'ndur,
Te-ași lăsa până ti-i coace,
Te-a rupe cine nu-ți place...
Și te-a rupe galbena,
Bată-o Dumineca.*

*Și-asară, și-alaltă sară
Șuiera badea pe-afară
Șuiera mânia mea
C'amu și-a găsit alta.
Găsască-și batdr o mie,
Că tot nu-mi samdă mie...
Nici la mers, nici la uitat,
Nici la dulce sdrutat.*

*Crânguță din doi molizi
Fost-am bade ptriviți,
Ca și doi pomi înfloriți,
La fântână răsdiți.
Și din traiul nost cel bun
Și-a făcut măicuța drum,
Și din dragostea cea mare
Și-a făcut măicuța cale.*

Culese din comuna Malern Jud. Năsăud
de Olimpiu I. Barna

Mi-e sufletul de doruri plin

Mi-e dor de-a cerului cicoare,
De albul florilor de fagi.
Mi-e dor de cântec de vioare
De plânsul turmei mele dragi
Din zilele cu soare.

Mi-e dor de-amurguri mai senine
Cu buciumul tânguitor,
De o doină'n murmur care vine
Din fluier tainic de păstor
În serile senine.

Mi-e dor și de bălaia lună
Cu visuri dulci în nesimțire.
Mi-e dor din nou s'aud cum sună
Povestea dulce de iubire
Din nopțile cu lună.

Mi-e dor de toate, și mi-e dor
De clarul ochilor senini,
De-aprinsul gurii tău bujor
Și de iubirea ta, de tîni
Mi-e dor.

Cerghid 1937

Traian Dragoș

*) „Idem” e cuvânt latinesc și înseamnă: „acelasi”.

*) Tot ce trebuie pentru comoditate și odihnă.

De Ziua Invierii

Gândurile noastre se îndreaptă în zilele acestea spre locurile sfinte din Ierusalim și din jurul acestui oraș. Oe frumoase sunt zilele acestea și pe la noi, dar și pe acolo! Au înflorit caișii și piersecii, au înflorit pomii și par tot stătea căpițe de flori. Cântă păsărelele, preamărind pe Creatorul lor și al naturii întregi.

Insăngerata săptămână a patimilor Domnului a trecut. S'a săvârșit și minunea cea mare. Isus Cristos Fiul lui Dumnezeu a frânt pecetea întunecului și s'a înălțat biruitor din mormânt. A înviaș așa cum de veacuri prorociseră prorocii și vesteau cărțile sfinte.

Lumea întreagă sărbătorește această mare biruință a luminii asupra întunecului, a binelui asupra răului. Se bucură și odată cu ea pare că se bucură întreaga creație. E primăvară. Au înflorit pomii și în curând vor înflori și trandafirii.

Te-ai gândit însă, iubite creștine, în această sărbătoare a Invierii și a primăverii la sufletul tău?

Grădina, ogorul sufletului tău, e curat oare acum? Ai plivit de acolo buruienile păcatelor? Le-ai ars tu aceste buruieni în focul părerii de rău pentru păcatele făcute, prin o mărturisire făcută printre lacrimi de penitență amară, ca și fiul risipitor, vameșul Zahau, Maria Magdalena? Au înflorit oare în grădina sufletului tău crinii nevinovăției sufletești și trupești, iară trandafirii virtuților tale creștinești nu și-au scuturat oare gingașele și parfumatele lor foi prin iarna și suflul unui crivăț al fărădelegilor și prin împietrirea inimii tale? Isus sămănătorul a sămănat sămânța învățăturilor Lui sfinte în ogorul sufletului tău. A găsit oare pământ bun, ca să aducă rod însutit, sau doar aceasta sămânță a căzut printre spinii păcatelor și nu a adus nici un rod?

Bartimeu orbul, feciorul lui Timeu, stetea cerșind la poarta cetății Ierihonului și auzind, că Isus trece pe acolo, a început a striga și a zice: Isuse fiul lui David, miluește-mă! Isus l-a întrebat pe el: Ce vrei să-ți fac? — iară el a zis: Învățătorule, să văd! Iară Isus a zis lui: mergi, credința ta te-a mântuit. Și îndată a văzut... Și s'a mirat orbul, văzând o lume ca în basme, văzând palmierii, trandafirii din cetatea Ierihonului, cetate înfloritoare pe vremea aceea.

Frate creștine! Soră creștină!

Sărbătorim în fiecare an aceasta zi de praznic al praznicelor și sărbătoare a sărbătorilor: Invierea din morți a Mântuitorului și Răscumpărătorului nostru Isus Cristos.

Dar în zilele noastre acest praznic este umbrit de multă durere și fărădelegi. Sunt astăzi mulți orbi sufletește, sunt mulți de aceea, a căror corabie a vieții este isbită de valurile ispitelor, cari aleargă acum spre ținuturi necunoscute și merg spre prăpastii de unde nu se vor mai putea întoarce pe drumul cel bun. Pe Lazăr Isus l-a înviat din morți, iară celor din morminte viață le-a dăruit și i-a readus din întunericul mormântului păcatelor la lumina vieții și a fericirii celei veșnice.

Gândește-te, iubite creștine, ce ai făcut tu pentru Isus Cristos! În Rusia, Mexico și Spania, creștinii au suferit moarte de martiri pentru Isus Cristos și învățăturile

Lui. Păgânii lui Stalin, Calles și Largo Cabalero au dărâmat sfintele altare, au ucis mii și sute de mii de creștini, ca și în primele veacuri de persecuții împotriva creștinilor. În primele veacuri ale erei creștine sute de mii de creștini au murit pentru Isus Cristos și pentru învățăturile Lui. Sfântul Hipolit a fost legat de coada unui cal, care l-a târit pe un drum lung, presărat cu pietri mari. Cincisprezece creștini și băiatul Sixt au murit, ca și mai târziu eroii noștri naționali Horia, Cloșca și Crișan.

Fiicele senatorului roman Pudens, a-nume: Praxedis și Pudentia, au murit ca martire, fiindcă au adunat sângele dela peste 3000 de mucenici creștini, uciși de păgâni. În 19 Sept. 305, i-s'a tăiat capul episcopului Ianuarie. Trupul lui se păstrează până în ziua de azi într'o biserică din Neapole (Italia), iară sângele lui se păstrează într'o sticlă și în ziua de 19 Sept. a fiecărui an, dacă e atins acest sânge de trupul lui, din uscat ce e, se preface în sânge curgător.

Răscumpărătorul nostru, dulcele nostru Mântuitor, și-a vărsat sângele Lui pe lemnul Crucii, pentru noi oamenii și pentru mântuirea noastră. *Oare tu ai fi în stare să-ți verși sângele pentru El?* Numai atunci te vei putea numi cu adevărat ucenicul lui Isus, dacă vei împlini poruncile Lui și vei fi un ostaș devotat Lui. Să nu uiți apoi niciodată, că numai atunci te vei putea bucura în inima și sufletul tău de Invierea lui Isus, dacă în inima și sufletul tău vei purta florile virtuților creștinești și vei avea ca norme, regulile de viață, învățăturile Lui sfinte și mărturisitoare de suflere.

Cristos a înviat!

Pr. Valeriu Crișan,
v. protopop on.

Hristos a înviat!

— Veniți la viața nouă! —

A'nviat Isus Stăpânul, Domnul cerului, preasfântul, Cântă ingerii din ceruri și se bucură pământul. Domnul păcii și-al iubiri ce pe cruce a murit Pentru mântuirea noastră, pentru că mult ne-a iubit, A'nviat biruind moartea, zicându-ne: „Pace vouă, Nu vă temeți, eu sunt Domnul, veniți la viața nouă” Bucurați-vă popoare și veniți să laudăm Pe Isus cel înviat și Lui toți să ne'chinăm Azi Isus lumina lumii ușă nouă ne-a deschis, Să putem intra cu toții în frumosul Paradis. Să se bucure creștinii toți cari pe el l-au aflat și, lăsând drumul peririi, calea bună-au apucat. Să se bucure'nsetații de adevăr și de dreptate, A'nviat cel ce-adevărul de minciună îl desparte, Să se bucure întristajii care caută mângâiere A'nviat celce alină omului orice durere.

Laudați creștinii cu toții pe Isus, Regele sfânt. Ce-a venit s'aducă pace și'ntărire pe pământ. Laudați-L, dați-i cinstea care Lui l-se cuvine, El e Domnul vieții noastre și pe acest pământ ne ține. Veniți toți, cu mic cu mare, să- iubilăm pe el mereu Să facem ce El ne'vață, ferindu-ne de ce-i rău. Veniți bătrâni ce'n viață multe ați întâmpinat și sluiți toți cu credință Lui Isus cel înviat. Veniți și voi frașiorii tineri; fete și feciori, La Isus ce locuiește colo sus mai sus de nori. O, ce dulce și senină e viața tineretii Când îl are de stăpân pe Isus Domnul vieții. Veniți slugi, veniți stăpâni și sluiți Lui totdeauna Înaintea Lui nu este mai mult stăpânul ca sluga. Veniți bogați și cerșitori, dregători puși în cinste La Isus, Stăpânul nostru, ce nu cată la veșminte. Veniți toți la Domnul păcii, spre El vi-se'ndrepte gândul Nu iubiți lumea deșartă, nu iubiți mereu pământul. Și pentru sfânta Inviere care azi o prăznuim Să iertăm pe ori și care, să nu ne mai dușmănim Să trăim toți în iubire, precum El ne-a învățat, Să putem din inimi spune că: „Hristos a înviat”.

Iacob Suciu

Ce scriu alții despre noi

Revista „Făt-Frumos” care apărea acum la Cernăuți, iar astăzi apare la București sub conducerea dlui profesor universitar Leu Morariu, scrie la rubrica „Răboj”, în numărul nr. — 6 din Iulie— Decembrie 1940. despre noi următoarele:

— „Prea lute te-am uitat! : Basarabia jumătatea Bucovinei, „oparte bună din județul Dorohol, jumătatea Ardealului și „jumătatea miazăzi a Dobrogei!” — ne aduce aminte băteasca protagonistă a neuitatului + Al. Lupeanu-Melin, „Unirea Poporului” (Nr. 2 octombrie 1941) dela Blaj. „Să nu-i uităm pe noștri, nici chiar pe cei din Bulgaria ori Jugoslavia”, adaugă acest vajnic glas ardelean.

Noul Comitet al „Reuniunii Marianae” din Copăcel-Făgăraș

În ziua de 25 Martie, c. (Bunavestire), Reunionea Mariană a femeilor din Copăcel-Făgăraș a ales comitet nou.

După oficierea Paraclisului către Preacurata Fecloara Maria de către Părintele Ghedeon Socol din Berivol mari, a urmat șinerea dinții în sala căminului cultural. Programul bine întocmit și bogat, s'a deschis prin 1) cântecul „Împărate Ceresc”, urmând 2) „Inimă St. Inimi”, cântat de corul tinerelor membre; 3) Citeirea procesului verbal, luat în ședința anterioară; 4) Poezii, declamate de elevele Toacșă și Elena Grecu, cl. IV; 5) „Mama noastră”, bucată citită din revista „Măria”; 6) Maria-i dulce Mamă, cor; 7) Poezii declamate de elevele Elena Sin și Valeriu Ciocan, cl. IV; 8) Apelul membrilor, hotărându-se în viitor absențele nemotivate să se pedepsească cu suma de 5 lei, iar 3 (trei) absențe nemotivate la rând, cu excluderea din Reuniune; 9) Poezii, declamate de Valeriu Manta și Valeriu Răcher, cl. IV; 10) Vorbirea Părintelui Dumitru Sălăgean, despre „Datoriile unei basarabiste”, referindu-se, mai mult, la scutirea ce fiecare membră trebuie să-i pună în totdeauna; 11) Urmează alegerea noului comitet, care se compune din următoarele membre: Maria Șerban președintă, Ottilia Trifonof secretară, Lucreția Șofletea asistentă, I. Elena Dragăcassleră, Maria Gh. Grecu, Eugenia R. Mariană, Elena M. Streza, Maria A. Cristian, Maria Sin, Măcinica Pop, Ludovica Măneșca și Măcinica Lup, membre.

Noul comitet — pe lângă șinerea ședințelor lunare cu cotizație benevolă de 5 lei — va avea, în satele noastre, cât mai mulți misionari, misionarii gata de orice jertfă, așa cum ne cer vremurile de acum — a hotărât că în viitor să pună multă sârguință pentru reședința colecțiilor, mai ales a celei „misionare” și pentru „ajutorarea Seminarului teologic din Blaj”.

Ne bucurăm că Reuniunea Mariană din Copăcel înființată în anul 1938 de Părintele Sârbu, pe atunci administrator parohial din Blaj și azi condusă de Părintele Dumitru Sălăgean, a luat un așa avânt, înscriind 50 de membre și-o activitate așa de bogată.

Cu blândul Isus, să le binecuvinteze șinerea cloară de sus!

Țara Oaşului

Este numele unui ținut din Maramureșul nostru drag, căzut astăzi din nou sub stăpânirea ungurească.

Românii de acolo i-au dat acest nume dintr-o mândrie a lor, ca să se arate că ei sunt ceva mai buni decât vecinii lor. (Așa cum este numită și Țârnavă noastră: „Țara vinului” și cum sunt „Țara Hașegului”, „Țara Otului” și altele).

Mărimea „Țării Oaşului” n-o întrece pe aceea a unei plăși din județul nostru. Are vreo 21 de comune, aproape curat românești; abia vreo două din ele s'amestecate cu Unguri.

Oșenii sunt niște oameni trupeși și vioi, cari se laudă cu toate avuțiile lor. La fire sunt cam închiși, iuși la mânie și bătaie. Mai ales nu se lasă batjocuriți de alții. De aceea le știu de frică și străinii.

Portul oșenilor nu-i prea luxos; în multe privințe se aseamănă cu al Someșenilor, dar pe deasupra Oșenii mai au o straiță chindisită, de care nu se lasă niciodată. O poartă la lucru ca și la biserică ori la joc. Ia straiță își țin comora lor de preț: banii și cușitul.

Cu toată asprimca lor, Oșenii sunt oameni credincioși. Aceasta se datorește faptului că în „Țara” lor se află vestita mănăstire de la *Bicsad* care și-a răspândit binefacerile peste toate satele din jur. Azi toți Românii din Țara Oaşului sunt gr-cat.

În privința traiului, oșenii au dus-o destul de bine până în veacul nostru. În anii din urmă însă au cam început să se strecoare printre ei un neam nepoftit: cel jidovesc sau JIZI, cum le zic oșenii. Dragostea cu care i-au primit ei, o putem desprinde din această strigătură:

*Dragu-mi Jidanul sur
În pădure să-l spânzur;
Dragu-mi Jidanul creș
În pădure să-l acâș!*

Atât prin portul cât și prin limba și firea lor, Oșenii sunt cei mai apropiați de strămoșii noștri viteji, de Daci. În împrejurările de azi cum zice di Netea, firea aceasta e cel mai bun scrotitor al simțirii și vieții lor românești.

Cântecul cu numele „Țara Oaşului” este scris de tânărul și harnicul cărturar, Vasile Netea și s'a tipărit în biblioteca „Cunoștințe folositoare”. Se găsește la librărie cu prețul de 8 lei.

T. A.

Urare de sărbători

Scumpi și iubiți cetitori,
Vă urez de sărbători
Pacea Domnului cel sfânt
S'o aveți toți pe pământ
Și cu toții înfrățiți
Lui Dumnezeu să slujiți,
La Biserică cu drag
Toți să pășiți al ei prag
Și de bucurie plini
Cu tineri și cu bătrâni
Sfânta slujbă s'ascultați,
Domnului să vă rugați.
Și ascultând povața Ei
Să trăiți, iubiții mei.

Cât timp veți trăi în lume
Viață de rugăciune,
Să faceți tot fapte bune
Precum și'n Scriptură spune.

La cei bolnavi și întristați
Vă duceți și-i mângăiați.
Pe întemnițați căutați
Pe cei goi îi îmbrăcați.
Ajutați pe cei sărmani
Să fiți fericiți mulți ani!

Iacob Suci

Învierea Domnului — Învierea Neamului!

„Ziua Învierii, să ne lumnăm popoare...”
(Din cântările „Istoriei”).

Sărbătorim astăzi amintirea celei mai mari și mai strălucite minuni, care s'a întâmplat vreodată pe acest pământ: înviera Mântuitorului lumii, înviera Domnului nostru Isus Cristos!

Calvarul unei vieți de muncă clostită, de bunătate fără margini, de iubire de oameni și adevăr, s'a sfârșit prin cea mai crudă moarte: răstignirea pe cruce! Această pedeapsă îngrozitoare nu se dădea decât celor mai mari făcători de rele, criminalilor de rând.

Omul cel mai nevinovat care a făcut vreodată umbră pământului și care a venit să ispășească mulțimea și greutatea păcatelor întregii omeniri, a avut, ca răsplată a corărienței sale sufletești, moartea rușinoasă pe lemnul crucii! Această cruce a devenit, pentru noi creștinii, de atunci încolo sfântă și ei ne închinăm cu smerenie.

Moartea însă a fost învinsă prin marea înviere. Învierea din morți „cu moartea pre moarte călcând”, înseamnă biruința vieții asupra morții, biruința care însemnează *înfrângerea răului prin puterea binelui*. Fără învierea Domnului, nici viața, nici moartea n'au înțeles. Fără nădejdea pe care ea le înflorește în inimi, toate ar fi boare și fum închipire și vis.

De vrem să biruim, să credem în înviere! De vrem să învlem, să biruim păcatul! De vrem să trăim, să învlem la o nouă viață în Isus Cristos, Mântuitorul nostru!

Astăzi este ziua cea mare a Domnului! Cuvântul de cunoaștere al creștinilor se aude pe bazele tuturor: „Cristos a înviat!”

Neamul românesc l-a fost dat să sufere și să pătimească, de la naștere și până acum. A fost poporul nostru, poate cel mai greu încercat și lovit de toate suferințele și nedreptățile, decât oricare dintre neamurile pământului. Înfrângă povestea — istoria — neamului românesc este plină de lacrimi și sânge. Pentru ca să putem trăi în mijlocul popoarelor lumii, au fost jertfite mil și milioane de vieți omenești! Nu a fost un drept câștigat, nu a fost o lege adusă spre binele obșteac, la temelie căreia să nu găsim o jertfă românească. Viața poporului românesc a fost un adevărat calvar de nenorociri. Și noi am avut de purtat crucea grea și amară a tuturor amărăciunilor. Și multe au fost. Doamne, acestea!

Istoria noastră este plină de fapte de eroism, — căci:

„Eroii au fost și eroi sunt încă,
Și-or fi cât neamul românesc!”

Începând de la Decebal, regele Dacilor, a cărui moarte stă la baza nașterii poporului român, cu voevodul Litovel al Olteniei, care cel dintâi s'a ridicat împotriva jugului asupritor maghiar, și al mucenicilor neamului crește, căci am avut de îndurat fel de fel de cazne din partea cutropitorilor de țară, de neam, limbă și credință. Viața marilor voievozi: Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare și Mihai-Viteazul a fost plină de războaie și sacrificii — uneori chiar cu prețul vieții lor, — numai ca să și apere „sărăcia și nevoile și neamul”, cum spune așa de frumos marele poet naționalist Mihail Eminescu. El și-au apărat țara împotriva păgânurilor (Turcii) și chiar a creștinilor asupritori și răuvoitori (Unguri, Poloni).

Mihai-Viteazul a murit moarte de martir alături de soldații săi pe câmpia Turzii.

La noi, în Ardeal, Moșii ce' necăjiți și săraci „cari cerșesc din poartă 'n poartă” până

în ziua de azi, au avut și ei eroii lor: Horia și Cloșca au fost frânți în bucăți de roata nemiloasă a ticăloșilor de Ungur, pedeapsă suferită fără scrâșnire pentru neamul lor, la Alba-Iulia în ziua de 28 Febr. 1785.

Olteanul Tudor Vladimirescu (al lui îi ziceau „Domnul Tudor”) s'a ridicat la 1821 în contra Grecilor fanarioși, a căzut și el pentru țara și neamul lui, fiind tăiat de Greci cu lătaganele și trupul astfel clopărit, aruncat într-o fântână părăsită de lângă Târgoviște.

Moșul Avram Iancu, marele luptător naționalist de la 1848—49 cu mintea întunecată de durerea neamului său, rătăcește holnar, cântând doine din fluer, încă mulți ani, prin Munții Apos-ni.

Lungul și al martirilor neamului nu se încheie aici. Războiul de la 1877—78 ne-a cerut alte vieți. Dar câți din Ardelenii noștri n'au umplut temnițele Seghedinului, pentru dragostea lor de neam și de pământul strămoșesc? Tributul cel mare de sânge l-am dat însă în timpul războiului mondial (1914—18), când peste 800.000 de vieți românești au fost jertfite pentru împlinirea unui vis de veacuri: *unirea tuturor Românilor!*

După atâtea umilinți, nedreptăți și sacrificii trebuia să vină binele, bine însă care n'a ținut decât 22 de ani. Căci răul a venit iarăși asupra noastră. Astăzi, peste 5 milioane de frați de-ai noștri gem iarăși sub călcăul dușman.

Noi, cei rămași liberi, avem o datorie sfântă, de a ne aminti de ei, de a nu avea stare și hodină până când nu-i vom aduce din nou la sânul patriei mume, să se bucure și ei alături de noi de bucuriile acestei vieți sau să se întristeze cu noi de amărăciunile pe care ne va fi sortit să le îndurăm. Căci, dacă nu vom face aceasta — stând cu brațele încrucișate, — morții noștri se vor răscolii în morminte și ne vor blestema și blestemul lor va fi greu!

Vremurile grele de astăzi ne poruncesc să fim una și să luptăm cu toții pentru înfrângerea visului drag, *reîntregirea hotarelor pământului românesc*. Atunci și numai atunci, va veni și pentru noi adevărata înviere, înviera neamului românesc.

Paștile acestea vor fi triste pentru toată suflarea românească, de altfel ca și Crăciunul lui 1940. Pământul țării a fost sfărțit de dușmanul nemilos, iar frații noștri ajunși robi pe pământul lăsat nouă moștenire de strămoși. Este o nedreptate strigătoare la cer! Nu este român conștient, cu suflet curat, care să nu-și dea seama și să poată suferi multă vreme această nouă jignire adusă neamului nostru.

De aceea, cu gândul la sfârșitul vieții, care ne poate da ceea ce ne trebuie pentru a putea birui greutățile de acum, să nu desnădăjduim! Să credem în înviere! Căci cu Cristos Domnul a biruit neamul românesc cumplitele vijelii din trecut și tot cu credința în Cristos și ajutorul Lui, vom trece cu bine prin strămtorările vremii de acum.

Suferințele niciodată să nu ne întunece aici să ne doboare, pentru că înviera vine totdeauna după Golgota!

Să ne pregătim deci, pentru adevărata înviere a neamului românesc, care constă în: refacerea hotarelor firești și crearea unei Români Mari, rotundă, bogată și frumoasă, în granițele Daciei vechi, așa cum o dorește sufletul doborât al fiecărui român adevărat.

Poetul ardelean George Coșbuc scrie așa:

„Eu nu mai am nimic de spus!
Voi brațele jurând le-ați pus
Pe scut! Puterea este 'n noi
Și 'n zeii! Dar vă gândiți, eroi,
Că zeii sunt departe sus,
Dușmanii lângă noi!”

(„Decebal către popor...”)

Neamul nostru românesc, privit în lumina trecutului său istoric atât de abuciumat, a trăit și a biruit prin forță și mai ales întemeiat și călăuzit întotdeauna de credința în Dumnezeu. Numai astfel și-a putut apăra glia strămoșească, legea, obiceiurile și limba românească!

„Cristos a înviat!“

Prof. Teodor Seiceanu

SOROCUL

Cum le vine oamenilor rândul la moară așa vine sorocul de plată și răsplată tuturor faptelor bune sau rele, făcute de om în lumea aceasta, mult înșelătoare.

— Bine faci, bine-o pățești, rău ai fost, rău te căești.

Și pe cum merge vorba cântecului, curat, așa se și întâmplă. Vreți pilde? Culegeți câte vreți, din pășunile voastre, din ale vecinilor, din ale rudeniilor, prietiniilor și ale cunoscuților.

Eu vă spun una, prinsă, așa la întâmplare, dintre alte multe zeci și sute, câte-mi trec acum prin minte. Iată-o, așa cum am văzut-o, că s'a petrecut alevea.

Bucur, clobanul, nu cea de-o implântat parul Bucureștilor, — ci un altul, de trăiește și azi, în altă parte de țară, decât în capitală, era odată om, în toată puterea. Înalt cât un brad, spătos cât ursul și pleptos cât un taur, își era groază și să te gândești c'ar putea ajunge să te potrivești cu el la trântă. Dar mi-te să mai și încerci una nefăcută ca asta. Nici prin gând nu l-ar fi trecut culva, s'o facă. Din cauza puterii lui de supraom, nu numai că era de temut, ci mai era și respectat, cinstit, vorbit de bine, ca nime altul în sat. Căci, de, frica păzește strugurii. Așa și pe Bucur, puterea mușchilor și-a brațelor îl apăra nu numai de lovitură ciomagului, ce l-ar fi putut măsura latul spinării, dar și de gura satului îl ferea. Nici o șoaptă nu sufla satul despre el.

Nu chiar cu aceea măsură mulțimea însă Bucur oamenilor. Încrezut în darul lui Dumnezeu, cu care l-a îmbogățit, a folosit puterea, nu spre a face binele, cum l-ar fi putut face, ci a lunecat pe cealaltă potecă, pe a facerii de ură. Și anume: se atingea de ce nu era a lui. Găsea lucruri, pe cari nu le pierdea nime. Se făcea stăpân pe ce nu era a lui. Se înfrupta din bunul altuia. Zis creștinește: fura. Fura dela sărac, ca și dela bogat. Șterpelea lucruri mari și de preț cu aceea ușurință, ca și pe cele mici fără valoare.

Uneori era dibuit, descoperit, alteori nu se mai otrăvea păgubașul să-l descopere. Îl știa, fără să l mai știricească.

Ori una, ori alta, rezultatul era acelaș: păgubașul se alegea cu pagoba, hoțul cu folosul. Căci cine ar fi cutezat să se pună în poară cu Bucur, clobanul? Cu părintele satului, cu dascălul și notarul, hai, de, te mai puteai hărțui în vorbă, că-l știai pașnic, nerăsbunător, dar cu Bucur? Să-ți prinzi mintea cu diavolul? Dintr'un rău mic să-ți croiești altul mai mare? Asta nu. Nime n'ar fi făcut'o. Așa, că pe Bucur l-o învățat satul cu nărav. Că dacă l-ar fi dat peste gâtejele mâinii la început, la întâia încercare, poate l-ar fi putut înțerca dela față dracului.

* * *

Dar ce n'a făcut satul, a făcut roata sorocului. Au început a-i ieși perii cărunți în cap, lui Bucur, și a-i cânta bătrânețele'n urechi. A pornit a l-se topi osânza spinării și-a pleptului, a i se scurta vederea și a-l tremura frica în inimă de ceace-l așteaptă. Au pornit a-i sfredeli, odată cu junghliurile bătrânețelor și ale părerilor de rău. Unele mai grele decât altele.

Bucur, clobanul, e astăzi, o hârbleadă de om, care se teme și de el însuși.

Păgubașii deodată îl aduc aminte de lucrurile furate, copiii îl răd în nas, cicăliitorii îl încarcă cu glumele, cari pentru bătrân sunt ca noane grele. Pe deasupra tuturor însă, apasă greu părerile de rău, remușcările ce rod din inima bătrânului cloban, ca viermii neadormiți din carnea bolnavului.

Așa e sorocul de plată și răsplată a ori cărui om din lume.

Petrea Dascălul

Brad bătrân

A fost tăiat un brad bătrân,
Fiindcă făcea prea multă umbră;
Și-atuncea din pădurea sumbră,
Se auzi un glas păgân :

— „O voi ce'n soare cald trăiți
Și ați răpus strămoșul nostru,
Să nu vă strice rostul vostru,
Dece sunteți așa păgâni?“

În anii mulți cât el a fost,
Dealungul ceasurilor grele,
Sub paza crăcilor rebele
Mulți și-au aflat un adăpost...

Moșneagul stând pe culme drept
A fost la drum o călăuză,
Și'n vremea aspră și ursuză
El cu furtunile-a dat piept.

Folos aduse cât fu viu,
Și mort, acuma când se duce,
Ce alta poate-a vă aduce
Decât doar încă un sicriu?..“

Sinaia, 20 Nov. 1940

N. Iorga

N. R. — Versurile de mai sus au fost scrise de marele îndrumător al nației, în prezința uciderii sale.

Cântec de jale

Fă-mă, Doamne, ce mi-i face,
Fă-mă puiul cucului
În pădurea Clujului
Să cânt mândru și frumos,
Să pice frunzele jos
Și să sbor pe crengi uscate
Și să strig: soră și frate,
Veniți și le adunați
Pentru noi să le păstrați,
Când venim să le-arătați,
Să ne cunoaștem de frați.

Mult mă mir de codru verde
Cum de toamna'mbătrânește
Primăvara'ntinerește.
Eu tare'mbătrânesc
Și nu mai întineresc.
Ș'asa bătrân și cărunț
Cu maghiaru tot mă lupt.

Mult mă muștră inima
Dice m'am slăbit așa.
Eu i-am spus inimii mele:
Nu m'am slăbit de putere,
Făr' numai de gânduri grele
Că văz norii plini de apă
Și nu știu und' se descarcă
Și mă tem de grea năpastă,
Să nu pice'n țara noastră,

Căci vântul dela apus
Tot către noi i-a adus.

Neamțule, tren înblindat,
Prea tare te-ai supărat,
Pe noi la maghiar ne-ai dat,
Din Cluj până'n Satu Mare
Numai lacrimi și jale
De Români noști, sărmanii,
Care-i chinuesc dușmanii.
Doamne, fie-ți ție milă
Și ne scoate la lumină.
Decât rob maghiarilor
Mai bin' hrană cânilor,
Mai bin' să mor de șrapnel,
Pe granița țării mel'.
Cu moartea m'ași mângăia
Ca să-mi pot scăpa țara,
Ca copiii să-mi vorbească
Limba dulce românească.

Frunză verde trei stejari
Voi ruși, unguri și bulgari
Ne-ași stricat granițele
Scurta-vi-s'ar zilele
Prin toate temnițele,
Ca să n'aveți așezare,
Cum n'are apa'n vâltoare.

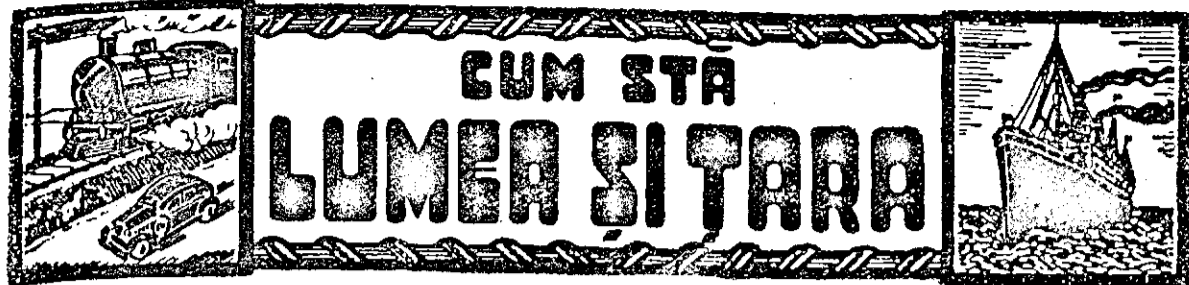
Cucule, pasăre mândră,
Zboară'n pădure și cântă,
Cu cântecul tău cel dulce,
Spune-mi vara ce-o aduce.
Par'că-mi spune inima
C'om avea o vară grea
Cu ploii mari și vremuri grele
Cu suspin și cu durere.

Foaie uscată de fân
Scrisă de-un soldat bătrân.
Foaie verde alunesc
Iacob Poșa mă numesc.
Foaie verde ca iarba
Din comuna Pânadea.
Foaie verde-alunică
Județul Târnava-Mică.

Pentru ceice ne trimit bani. *Am găsit, cu toată insistența, pe toți abonații care nu mi-au trimis bani prin mandat postal, să-mi scrie pe cuponul mandatului și numărul cu care le merge gazeta. Acest număr îl găsește totdeauna în partea stângă a adresei. Celce nu o fac aceasta ne dau de lucru foarte mult până-l găsim și le putem introduce sub numele lor. Nu uitați deci a scrie pe cupon numărul sub care vă merge gazeta!*

Pentru cetitorii noștri din America

Trimiterea unei gazete în America ne costează mai mult decât în țara noastră, de aceea vă rugăm pe cetitorii noștri din America, să ne trimită pe orice cale cunosțințare, dacă le mai trimiteți gazeta; altfel ne vedem siliți a suspenda, mai ales acelor cari au trimis și pe anii trecuți, că prea înmulțește datoria. După Paști începe sistarea tuturor abonamentelor în restanță mai mare de un an.

Războiul din Sârbia și Grecia

Se poartă cu înverșunare mare. Numai după trei zile de luptă trupele germane au zdrobit în mai multe locuri apărarea greacă și sârbă și au spart frontul.

Pe frontul grec trupele germane de munte au înaintat, pricinuind pierderi grele Grecilor și Englezilor. Trecătoarea Rupel, socotită de multă lume ca de neluat, a fost ocupată în scurtă vreme de trupele germane. După ocuparea orașului Scoplje, acestea au pătruns adânc în Tracia, îndreptându-se spre Cavala. În urma acestei înaintări Grecii au părăsit orașul Alexandropolis și Tracia; retrăgându-se la mieznoapte de Salonic.

Înaintarea germană pe valea râului Scoplje a rupt legătura între armata sârbă și armata engleză și greacă,

Întăriturile Grecilor din munți, așa numita linie Metaxas, au fost străpunse de diviziile germane de munte, numai după câteva zile de lupte.

De pe frontul sârbesc în primele zile de luptă, au fost luați 20.000 de prizonieri și șase generali.

Miercuri după masă, după atacuri înverșunate, trupele germane au ajuns la Salonic și la Marea Egee. Tot în această zi armatele grecești și italiene, cari au luptat în Tracia și Macedonia, au pus jos armele. Prin aceste biruințe trupele germane au ajuns să se întâlnească cu cele italiene, cari luptă în Albania.

În aceste zile trupele germane au înaintat adânc și în Serbia și Slavonia. Înaintarea germană avea o adâncime de 90 kilometri.

Trupele germane de pe linia Belgrad-Sofia, după ce au ocupat orașul Pirat, au înaintat spre Niș, ocupând în curând și orașul acesta.

În cursul înaintării pe valea râului Vardar, trupele germane au mai ocupat Tetova și Prilep.

În ziua de 10 Aprilie trupele germane au învins cu totul armatele sârbești din partea de miazăzi a Sârbiei. Orașul Zagreb, capitala Croației a fost ocupat.

Încă din prima zi de luptă, avioanele germane au deslănțuit puternice atacuri asupra orașului Belgrad. După câteva zile de luptă și atacuri, diplomații din toate țările au cerut ca aceste atacuri să înceteze și orașul să fie cruțat. S'a ajuns la o înțelegere și populația din oraș, care s'a refugiat pe câmp, s'a putut întoarce acasă. În curând însă aceste atacuri au fost reluate și orașul Belgrad s'a predat.

Guvernul jugoslav și Regele Petru II. cu familia regală s'au refugiat din Belgrad încă din primele zile ale războiului. Se crede că regele Petru II ar fi trecut în Turcia.

Arestările din Ungaria

Acum câteva zile stăpânirea ungurească a arestat la Cluj 25 de Români fruntași, pe cari i-a învinuit de spionaj în folosul unui stat străin.

În aceeași vreme la Târgu Mureș au

fost osândiți la închisoare, mai mulți Români pentru vătămarea națiunii ungurești.

Nu se știe care este vina acestor Români, aduși în fața judecării ungurești. Se știe însă un singur lucru că Ungurii încearcă pe toate căile să nimicească viața românească din Ardealul robit. Pentru aceasta pun la cale orice și nu se feresc de nimic, numai să-și ajungă scopul.

Încercarea le va fi însă zadarnică.

Lupte grele și în Africa

Pe frontul din Africa războiul se poartă cu aceeași înverșunare ca și înainte. În Abisinia trupele engleze au înaintat mult. Pe frontul din Libia se dau lupte mari, în apropierea orașului Tobruk.

Germanii spun însă că în curând vor începe un mare atac și pe frontul din Africa și vor urmări armata engleză până la Nil.

Călătoria dlui Matsuoka

S'a vorbit mult despre călătoria ministrului japonez în Europa și mai ales despre vizita pe care el a făcut-o la Moscova. A fost o vizită cu rostul și cu tâlcul ei.

Ministrul japonez a avut mai multe întrevederi cu dl Molotov, ministrul Rusiei. Domnia sa a părăsit Moscova în 13 Aprilie.

Anglia se găsește într'un mare impas

Dl Churchill, prim-ministrul Angliei, a recunoscut însuși, că situația este foarte grea pentru Anglia.

Pierderile suferite în vremea din urmă de Englezi, în Africa, sunt foarte dure-roase și multe din ele nu se mai pot repara. Poporul englez nu trebuie să se aștepte numai la biruințe, căci vor urma lupte foarte grele a spus dl Churchill.

Vorbind apoi despre războiul din Balcani, dl Churchill a spus că răspunderea acestui război apasă toată asupra Germaniei. Anglia a făcut tot ce i-a stat în putință ca să ajute pe Greci în acest război.

Domnia sa și-a slăbit cuvântarea, arătându-și încrederea, în biruința Angliei.

Paza bună trece primejdia rea

Guvernul turcesc a luat măsuri pentru ca o parte din populația orașului Istanbul să plece. Vor pleca din oraș pensionarii civili și militari și familiile lor. Ei vor putea pleca unde vreau, pe cheltuiala guvernului.

O parte din populație a fost îndemnată să plece în Anatolia.

În Sârbia stăpânește desordinea

Așa vorbesc telegramele venite din Bulgaria. Funcționarii sârbi, cei mai mulți și-au părăsit locurile și au pornit după armata sârbă.

Se vorbește că revoluționarii macedoneni, de peste graniță, se ridică și pregătesc eliberarea Macedoniei, de sub jugul Sârbiei.

Marea bătălie din Grecia

În Grecia, în ținutul Florina a început în zilele acestea o mare bătălie, între trupele germane și cele grecești și englezești.

Trupele blindate germane atacă cu înverșunare pe linia Monastir—Florina.

Biruințe italiene

Odată cu înaintarea trupelor germane au început să câștige mai multe biruințe și trupele italiene. Știrile dela Roma vestesc că armatele italiene înaintază pe toate fronturile.

Pe frontul din Jugoslavia trupele italiene au atacat pe valea Savei, trecând peste Kranyska Gora. În Albania italienii au respins atacurile sârbești din ținutul Scutari și au început să înainteze spre răsărit pentru a se uni cu trupele germane.

Tot în aceste zile trupele italiene au ocupat și orașul Longatica.

Englezii se pregătesc să plece

După ce au aprins focul în Balcani, se vestește acum că Englezii s'ar pregăti să plece.

Generalul englez Wavel, comandantul trupelor engleze din Africa, supranumit „Napoleonul Africii”, care a vizitat frontul din Balcani, nu s'a arătat prea încrezător într'o biruință engleză. Din aceste pricini poate a plecat acasă și dl Eden, ministrul de externe al Angliei.

Se crede că Englezii ar avea de gând să-și ducă trupele acasă prin portul Fircu, din marea grecească.

Croații s'au desprins de Sârbi

Vechile nemulțumiri dintre Sârbi și Croați au dus, în aceste zile de urgie și război, la despărțirea acestor două popoare.

Croația s'a declarat independentă. S'a format un guvern nou. Acela care a pus la cale această mișcare a fost revoluționarul croat dr. Ante Pavelici.

Poporul croat i-s'a cerut printr'o proclamație să se supună noului guvern. La fel a vorbit și fostul șef al partidului croat dl Macek.

Ungurii au atacat Sârbia

Pe spartul târgului — sau cum vine zicală: „La plăcinte înainte și la război înapoi” — au intrat și Ungurii în luptă.

Arătând că este în primejdie viața Ungurilor, cari se găsesc în Sârbia, regentul Horthy al Ungariei, a dat poruncă trupelor ungurești să intre în Sârbia.

Încă înainte de aceasta s'au întâmplat unele ciocniri între Sârbi și Unguri, în apropiere de Mohács.

În proclamația dată regentul Horthy spune poporului maghiar că a intrat în luptă ca să cucerească provinciile pierdute în anul 1918.

Înaintarea trupelor ungurești pe pământul jugoslav a început între Drava și Tisa.

În aceeași zi avioane jugoslave au zburat deasupra Ungariei și au dat luptă cu avioane ungurești.

Ce a mai hotărât sfatul Miniștrilor

Au fost aduse în săptămâna aceasta hotărâri noi și de mare importanță pentru gospodăria țării noastre.

Sfatul miniștrilor s'a ocupat mai mult de petrolul țării noastre, de modul cum

STIRILE SĂPTĂMĂNI

Către cetitori!

Fiind în anul acesta ziua de sf. Gheorghe a patra și de Paști și astfel nelucrând Tipografia patru zile după o altă: duminică, luni, marți și mercuri, numărul cel mai apropiat al gazetei noastre nu poate apărea decât marți după Duminica Tomii, cu data de duminică 4 Mai. În schimb ne vom năzuia a da atunci cetitorilor noștri un număr cât mai bogat și mai mare, tot de 12 pagini ca și acesta.

Dorim cetitorilor noștri sărbători fericite și le sicem din toată inima un „Cristos a înviat!”.

La Blaj a nins. Joi și Vineri, 10 și 11 April la Blaj a nins. Mai ales noaptea au căzut chiar mulți fulgi de zăpadă. Aceeaștire ne sosește și de la Timișoara, unde însă a nins miercuri în 9 Aprilie.

Un viteaz român distins după moarte. M. Sa Regele a distins după moarte cu medalia „Virtutea Militară de războiu cl. II” pe soldatul Cordoș C. Mihail din contingentul 1937, pentru vitejia și spiritul de jertfă de care a dat dovadă în ziua de 29 August 1940 când cu prilejul unei ciocniri dintre o patrulă de grăniceri români și o patrulă maghiară, a luptat cu multă vitejie, căzând la datorie, străpuns de gloanțele dușmanului.

Cinci oameni înecați în balta comunel. În ziua de 2 Aprilie 4 bărci cu pescari au plecat la pescuit pe balta comunei Grojdibod de lângă Caracal. Încăndu-se o mare furtună, trei bărci au reușit să vină la mal, a patra însă s'a răsturnat înecând pe cei cinci oameni din ea, cari erau toți oameni tineri, veniți acasă pentru câteva zile de la concentrare.

această mare bogăție a țării este folosită. S'a hotărât ca pe viitor să se organizeze mai bine scoaterea petrolului și vinderea lui în străinătate, pentruca țara să aibă foloase cât mai mari.

Un alt lucru de care s'a ocupat sfatul miniștrilor în ședința de acum a fost romanizarea vieții poporului nostru. S'a făcut cunoscut că se iau toate măsurile pentru ca acest lucru să fie dus la bun sfârșit.

Purtătorii de știri neadevărate vor fi pedepsiți

Ministerul ordinii a făcut cunoscut mai în zilele trecute, că vor fi pedepsiți foarte aspru toți aceia cari poartă și răspândesc știri neadevărate.

Știrile acestea sunt făurite de dușmanii țării pentru a sămăna neliniștea și teama în rândurile poporului nostru.

Aceia cari vor fi dovediți că au răspândit astfel de știri vor fi duși în lagărele de muacă și pedepsiți potrivit legilor cu închisoare până la cinci ani. Cel mai bun lucru este să ne punem lăcat pe gură și să avem încredere în conducători.

Cea dintâie femeie magistrat în România. Dna Ana Măndoișanu-Mihăilescu a fost numită judecător la secția de minori a Tribunalului Ilfov, Dânsa este cea dintâie femeie judecător din România și a depus cuvenitul jurământ în fața președintelui Tribunalului Ilfov.

A ars o fabrică de vată. La București s'a aprins și a ars până la temelli fabrica de vată „Filocoton”. În magazia fabricii se aflau 500 kgr. bumbac. Astăzi, când vata este atât de rară, arderea acestei fabrici este o foarte mare pagubă pentru țara întreagă.

Dumnezeu nu bate cu băta. În temnița din Galați s'a întâmplat o crimă, care e vrednică de șut minte. Deținutul Sava Nazarie din comuna Ruginoasa jud. Putna a fost adus în atelier ca să l-se întărească lanțurile dela picioare, fiindcă a fost osândit la 20 ani muncă silnică. Lângă el se afla și deținutul Pavel Eftimie. Deodată Sava Nazarie a luat un ciocan și l-a lovit în cap pe Pavel Eftimie, care a căzut la pământ scaldat în sânge. Întrebat Sava Nazarie, că de ce a voit să-l omoare pe Pavel Eftimie, a răspuns că Pavel Eftimie a jurat strâmb ca să-l scape pe unchiul său și astfel l-a băgat în năcaz pe el, care suferă pe nedreptul. Dacă era să suferă ca nevinovat 20 de ani muncă silnică, cel puțin acum știe că suferă pe dreptul.

Cât petrol producem zilnic. România este o țară binecuvântată de Dumnezeu cu toate bunătățile, însă ceile au condus-o până acumă nu l-au, prea avut de grijă. Petrol se produce la zi câte 1400 de vapoare, și totuși plătim la impozite, de ne spetim.

Zăpada rostogolită de pe munți a omorât 17 oameni. În satul Goordna din munții Italiei zăpada alunecată de pe munți s'a rostogolit și prăbușit, îngropând o baracă, în care se aflau 40 de lucrători dela o uzină (fabrică) electrică. Până acumă au scos de sub dărâmatul 17 morți, iar 15 greu răniți.

Om de 250 ani. În China s'a descoperit un bărbat înțelept care este de nu mai puțin de 250 de ani. El se numește Li-Ching-Yun. El se plimbă zilnic și vinde buruienii de leac. Întrebat cum crede el că a ajuns la o vârstă atât de înaintată, el a răspuns că: 1) și-a păstrat inima totdeauna cât mai liniștită; 2) a umblat totdeauna ușor ca un porumbel și 3) a dormit ca un câne. Acest înțelept bătrân a fost înșurat de 14 ori și are cu totul 180 de urmași.

Să nimicim ciurle. Ministerul Agriculturii atrage atențiunea plugarilor că timpul cel mai potrivit pentru nimicirea ciurilor este acela când ouăle sunt pe jumătate clocite. Atunci să dărâmăm și nimicim cât mai multe culburi scăpând astfel de mil de ciori cari ne păgubesc țara.

Căsătorile mestecate. Conducătorul Statului, Domnul General Antonescu a semnat (iscălit) un decret-lege care îl oprește pe toți funcționarii din această țară să se căsătorească cu străine. Celce se vor căsători cu evreice vor fi dați afară din slujbă. Dacă se aducea legea aceasta în 1920, poate că astăzi altfel ar sta Statul Român.

În zece ani numai trei înlemnițați. Minunea aceasta s'a întâmplat abunăscama că nu la noi, ci într'o țară nordică, în Grönlanda. Acolo oamenii sunt foarte de omene și curățici, când pe cineva îl osândește judecătoria la temniță. Singura temniță din Grönlanda, o

insulă în partea de nord-vest a Europei, în orașul Godhavn. Și acumă vine știrea că aceea a ars. Nici o pagubă însă de ea, pentru în cel zece ani din urmă această temniță are în total zece celule, n'a avut decât doi deținuți.

Și-a tăiat degetele, ca să nu mai facă armată. Tânărul Radu Temeltescu comuna Tâmbolești de lângă Râmnicul Sărat și-a tăiat 3 degete dela mâna dreaptă, ca să nu mai facă armata. A fost dat pe mâna Parchetului.

De când se cunoaște revolverul. Cel dintâi revolver s'a făcut în Franța, la anul 1778 și nu era altceva decât o pușcă cu care se putea trage de 12 ori în acelaș timp. Pușcile de revolver vine dela cuvântul englez „to revolve” și înseamnă a se învârti.

O mamă criminală. Femeia Anastasia I. Vizitiu din comuna Gânglova, nu departe de Craiova a născut o fetiță pe care apoi a învelit-o în niște zdrențe și a aruncat în closet (privadă). Făcându-se arătare împotriva ei, jandarmii au aflat copilă moartă în closet, iar pe mama criminală au predat Parchetului.

Evreii nu mai pot fi ucenici. Ministerul muncii, sănătății și ocrotirii sociale a dat un ordin prin care se oprește odată pe totdeauna ca Evreii să poată fi ucenici la meseriași. Nici meseriașii evrei nu mai pot fi ucenici creștini.

Scumpele mare și în alte părți. Zil în zi viața se scumpește tot mai mult și în țara noastră se plânge în multe părți că nu se poate trăi. Știrile venite din Rusia arată că acolo scumpețea este cu mult mai mare ca noi. Iată numai câteva din prețurile lucrurilor în Rusia: Un kilogram de unsoare costă lei 10; un kilogram de unt lei 1500; un kilogram de porc 700 lei; O găina 500 lei; un kilogram de lapte costă 100 lei; o cămașă costă 1500 lei. Bocancii se vând cu 10 000—12 000 lei pe pereche iar un rând de haine bune ajunge până la preț de 70 000—75 000 lei.

Mor calii pe răpușite în Finlanda. În Finlanda s'a ivit anul trecut, primăvara boală grozavă printre calii, de care au murit la sută dintre calii îmbolnăviți. Pe calii răpuși primăvara, îndată ce les la pășune, un fel de boală, după care mor în 3-4 zile. Această boală s'a ivit și în primăvara aceasta, iar medicii veterinari (pentru animale) nu le pot ajuta cum, boala fiind nouă și nestudiată încă.

Câți medici avem. De curând s'a făcut recensământul (numărătoarea) tuturor medicilor din țară. S'a văzut că avem în țară 6991 medici, dintre cari 6991 bărbați și 1412 femei. Românii sunt 5663, Evreii 2078, Germanii 72 iar alte naționalități 99. Din țară sunt 3118 locuiesc la București, 2150 în alte 11 municipii (orașe mari) ale țării, iar în orașele mai mici, iară 1524 pe la sate.

† Silviu Popa. Zilele trecute s'a stins viața la Timișoara, unde se afla refugiat Silviu Popa, în vârstă de 54 ani. A fost întâiu preot în Cârnești jud. Hunedoara, profesor de cant și tipic bisericesc la Academia Teologică din Cluj și director al Tipografiei „Foala Noastră”, a Păr. Septimiu. Pentru vrednicile lui a fost distins cu titlu de roșu, având titlul de protopop onorat. După moartea sa a fost înmormântat în cimitirul Damnezeu partea cu dreptul.

O duioasă amintire dela Blaj a dlui general și ministru I. Popescu

În ziua de 6 April a vizitat Blajul dl general I. Popescu, subsecretar de stat la ministerul internelor.

A convocat la Prefectură pe toți șefii autorităților, cari au făcut câte o scurtă dare de seamă asupra celor isprăvite până acuma și asupra planurilor de viitor.

Dl general a rămas mulțumit de cele constatate.

Făcând o vizită înaltpreasfințitului nostru Mitropolit, dl general i-a declarat că a mai fost la Blaj în 1906, ca elev al liceului militar dela Roman, cu care prilej au fost primiți în audiență de răposatul mitropolit Dr. Victor Mihály de Apșa. Văzându-l cu două galoane pe umăr, l-a întrebat, că ce înseamnă acele două galoane. Profesorul conducător a răspuns că acele două galoane înseamnă că este cel mai bun elev al clasei. Mitropolitul Mihály l-a binecuvântat atunci și i-a dorit să ajungă general. Dorința mitropolitului s'a împlinit.

Misiuni sfinte

Zilele dintre 30 Martie și 6 Aprilie au fost pentru credincioșii fruntașei comune Bîla, zile de mari bucurii sufletești și ridicare a sufletului spre Dumnezeu.

Misiunile sfinte ținute de p. Iosif Bal, în aceste zile, au apropiat tot mai mult pe locuitorii acestei parohii de biserică și sfintele taine; l-au făcut să se pătrundă tot mai mult de înțelesul adânc al acestor lucruri și să simtă bucurii de nedescris.

În toate zilele sătenii au venit în număr mare, atât la predici, cât și la sfintele slujbe. Biserica, împodobită frumos, s'a dovedit neîncăpătoare în aceste zile; atât de mare a fost numărul acelor cari doriau să audă cuvântul lui Dumnezeu, spre bucuria și mângăierea părintelui Mărginean, preotul din loc. Au ținut să la parte la aceste misiuni toți oamenii cu carte din această comună, dând astfel pildă bună sătenilor.

Rodul acestor misiuni a fost cât se poate de frumos. S'au apropiat de sfintele taine oameni, cari de ani de zile n'au mai vrut să audă de biserică. Mai multe perechi de concubinari s'au gândit s'o rupă cu trecutul lor păcătos și să se întoarcă spre Dumnezeu. Același lucru s'a petrecut și în Iclod, unde cu o săptămână mai înainte, din 23—30 Martie ținuse p. Iosif Bal, deasemenea misiuni sfinte.

La Bîla mărturisirile și cumincărilor au fost cât se poate de multe. S'au mărturisit și cuminecat peste 1000 de credincioși. La mărturisiri, pe lângă p. I. Mărginean, preotul din loc, au mai ajutat preoții din comunele vecine.

Să dea Dumnezeu ca sămânța cuvântului dumnezeesc aruncată de p. predicator, în sufletele credincioșilor, să dea rod cât mai mult.

Pentru monumentul dela mormântul lui Al. Lupeanu-Melin

Incunoștiințăm pe iubiții noștri cetitori că monumentul dela mormântul lui Al. Lupeanu-Melin a sosit la Blaj și a și fost ridicat la mormânt. S'a făcut și bordura, iar acuma urmează să se mai așeze grilașul de fier.

În numărul trecut, mulțumind cetitorilor noștri, spuneam că ne mai trebuie cam 2000 Lei. Acuma, după ce am mai primit dela dl Brad Ștefan din Vărsaj jud. Timiș Lei 150, și după ce am mai plătit și pentru așezarea monumentului și pentru fotografia răposatului 2250, vedem că nu ne ajung 2000 Lei.

Vă rugăm deci, iubiți cetitori, binevoii a ne trimite acești bani, ca să fie adevărat ceea scriem, cu litere de aur, pe monument: »Ridicat de cetitorii „Unirei Poporului“.

Cetitorii noștri țărani ar putea face ugor această jertfă, când astăzi câștigă 100 000 Lei pe o pereche de boi și 250 Lei pe o găină.

O regiune în zdrențe

— Murdărie și păduchi —

În satul Carvăn din județul Tulcea, așezat pe malul Dunării, a apărut un caz de îmbolnăvire cu tifos exantematic, între păduchioșii satului.

Noi — cu Batalionul — cantonăm în Văcăreni, satul cel mai apropiat Carvănului, așezat tot pe malul bălții Dunării și mai la răsărit.

Știut fiind că tifosul exantematic, această boală teribilă, care în timpul războiului trecut a secerat sute de mii de vieți omenești între soldații și civilii țării noastre, și că această boală se ia dela omul bolnav la cel sănătos numai prin păduchi, ca să-mi apăr soldații de a se îmbolnăvi cu tifos, am plecat în satul nostru de cantonare în căutarea păduchilor, la locuitorii satului.

Însoțit de primarul satului și moașa comunală, agentul sanitar fiind concentrat și el — în prima zi căutând locuitorii din centrul satului, nu am prea aflat păduchi. Pornim a doua zi de dimineață cu primarul și Tănăsescu — un sanitar de-al nostru din compania 11-a — am mers mai la marginea satului și groznică și îngrozitoare ne a fost mirarea că aproape nu era casă, în care să nu găsim păduchi de haină, chiar la oameni.

Trec câteva zile și sunt chemat la telefon. Comandantul uneia dintre companiile noastre care cantonau în satul Luncavița, sat așezat tot pe marginea Dunării în partea opusă Carvănului față de Văcăreni, îmi comunică și el că medicul acelei circumscripții a descoperit câteva cazuri suspecte de tifos exantematic și că s'a adevărit la spital că boala este tifos exantematic.

De comun acord cu comandantul companiei noastre, hotărâm ca a doua zi să căutăm de păduchi pe toți locuitorii — familiile — unde cantonau soldații noștri.

Compania noastră cantona în 13 case. — Cu comandantul companiei și sanitarul mergem rând pe rând la cele 13 cantonamente și căutăm în amănunt pe civili de păduchi. Nu mică mi-a fost mirarea când la urmă am constatat că dintre cele 13 familii numai patru nu au avut păduchi de haină, și totodată ne-am dat din nou seama că soldații noștri atunci când au câte un păduche dela civili, din cantonamente li au.

În fața celor constatate, de data aceasta și în satul Luncavița, m'am hotărât să scriu cele de mai jos despre o „Regiune în zdrențe, murdărie și păduchi“, situație pe care am aflat-o la fel în toată Dobrogea pe care am străbătut-o în lung și lat, concentrat fiind.

Dat fiind că în satele învecinate Văcărenilor este tifos exantematic și cum această teribilă boală se propagă între oameni numai și numai prin păduchi, și păduchi sunt destui și în Văcăreni, în ziua de Duminecă 16 Februarie

a. c., am adunat populația satului la locul de horă și le-am citit un articol publicat de mine în revista „Albina“, despre tifosul exantematic care li-se potrivea de minune, articol care era scris pe zonă, în Cadrilater, am stat de vorbă cu oamenii și de această dată nu numai atunci când mergeam pe la casele lor, și am vorbit multe în legătură cu însemnătatea curățitului.

Oamenii acestor sate — ca tot românul de altfel — au mult simț de omenie le cădea foarte cu greu când li găseam plini de păduchi și se rușinau când le vorbeam, dar ei și mai ales nevestele lor, spun că nu au ce face, bumbacul — felemenul cum zic ei — și pânza de prăvălie este foarte scumpă, bani nu au și vrând nevrând trebuie să trăiască așa cum trăiesc, în zdrențe.

Le dau tot dreptul acestor oameni, vremurile sunt grele, bani nu au și, vrând-nevrând trebuie să trăiască în zdrențe, să cârpească petec peste petec, să doarmă pe rogojină, acoperiți cu o zdrență ori cu plapoma fără cearceaf pe ea și pe o perină fără o față pe ea, ei vrând-nevrând trăiesc în haine cârpite, murdare — pentru că nu se pot primeni, neavând schimburi suficiente — iară dela murdărie trăiesc cu păduchi, cu păduchi ajungem la tifosul exantematic, pe care nu-l mai dorim că amar ne-a încercat în războiul mondial.

Acești oameni și cu deosebire femeile tinere vorbesc așa, de parcă lingeria, albiturile se pot face numai din bumbac și pânză de prăvălie; ele nici nu știu că se pot face din cânepă și din in. — Cânepa pe aici crește și sălbatecă — așa spun ei, — inul cred că s'ar face foarte bine. apă este destulă în balta Dumăriș, care stă aproape să-i înecă și totuși nu seamănă, nu topește, nu lucrează cânepa, vremea trece că bărbății le câștigă cu pescuitul.

De ce nu lucrează femeile pe aici cânepa și inul?

Nu lucrează, numai și numai că nu au de prindere și nu este un obicei.

Întâmplarea face că un locuitor al satului, care a venit la vorbirea mea, locuitor care de origine era din alte părți și cu care mai înainte am vorbit, să aibă la el o bucată de pânză de cânepă, adusă pentru a o arăta sătenilor.

Le vorbesc oamenilor adunați despre păduchi și pericolul tifosului exantematic și la urmă le arăt bucata de pânză făcută din cânepă, pentru că femeile se jeluiau că bumbacul — felemenul — și pânza de țarg sunt foarte scumpe. La văzul pânzei de cânepă s'au adunat să o vadă ca la nu știu ce minune.

Acești oameni nu au pomenit pânză de cânepă și femeile nici ele nu bănuiau că pentru semănatul cânepii trebuie numai un petec de pământ — nu pogoane — și că ea se seamănă deasă cum se seamănă grâul. — Bărbații care au făcut războiul mondial ori au fost la armată sau concentrați în alte regiuni unde se lucrează cânepă și inul, știau acest lucru, păcat însă că știau, dar nu făceau, nu au adus învățătura în satul și casa lor.

Trăiesc în zdrențe și nu femeile sunt de vină, ci bărbații poartă vina; ei au umblat în lume, ei știu cum este lumea, ei ar trebui să schimbe felul de viață. — Femeia știe ce învață din satul său. Femeile de aici s'au cam „domnit“, s'au „șfulit“, cele tinere se știu pudra, poartă numai mătăsuri, dar în casă dorm în zdrențe și păduchi, nu știu țese o pânză de cânepă.

Comarade soldat,

Tu, cel venit cu mine din regiunile unde industria casnică a țesăturilor este în floare, din: Ardeal, Banat, Oltenia și părțile muntoase ale Moldovei; tu care ești aici concentrat și vezi în ce zdrențe și murdărie cu păduchi trăiesc acești oameni, mai rău ca țiganii de pe la noi

cred că-ți dai seama, ce însemnează, ce lucru mare e ca femeia ta să semene cânepă, să o topească cânepa și inul pentru casă. Tu acasă ai albituri de a te primumi câte vrei — că nu dai un ban la prăvălie, — ai o saltea în pat și ceorceaf în pat, de cânepă, curate, ai o față de perină, ai un sac de dus la moară din cânepă, faci frânghii din cânepă — cei din Văcăreni fiind pescari, cei care ascultau vorbirea spuneau că nici lor nu le-ar strica să aibă pânză de cânepă și cânepă pentru „Codule” adică frânghii pentru uneltele pescărești, ei fiind pescari vestiți, au lipsă de multe frânghii și sunt foarte scumpe.

Camarade, fine bine minte de ce vezi și nu ar trebui să vezi pe aici și ia seama ca atunci când mergi acasă nu cumva și femeia ta sau mai târziu ca fata să intre în obiceiul de a cumădăra totul din prăvălie, că ajungi la zdrențe și păduchi.

Camarade, tu acela care ești din această regiune sau din regiunile asemănătoare, că — durere — în țară mai avem destule sate cu fudulie multă, cu ruminele și roșu de buze și pat cu zdrențe și păduchi. — Tu — Camarade — deschide-ți bine ochii, învață ce ai de învățat, ca atunci când vii în satul tău unde pământ e destul — că pentru cânepă nu trebuie mult — apă poate ai și tu cât ai nevoie în Dunăre, când ca atunci când vom avea liniște în țară să știi să-ți organizezi gospodăria să-ți obligi femeia să o înveți să semene cânepă și in, să topească, să toarcă, să țese și să înalbească pânza de cânepă și de in și în acest fel vei scăpa de zdrențe și bantii îți rămân în buzunar ori îi folosești la altceva și — Camarade — nu uita că și țara va fi mult câștigată, nu va mai aduce hmbac din țări străine cu bani grei.

Prin cultivarea cânepii și inului omul se poate îmbrăca cu mai puțină cheltuială, prin hărnicia nevastei sale va avea albituri câte vrea, este mai curat și frumos îmbrăcat, este mai câștigat, nu poartă în spinare rușinea păduchilor și pericolul tifosului exantematic pentru el și pentru țară, când țara este încercată de războaie.

Cultivați cânepă și in și omul este câștigat și cu omul singuratic nu mai puțin este câștigat statul, că îi vor pleca mai puțini bani peste hotare și vom scăpa de păduchi cu teribila boală tifosul exantematic.

Camarade, în acest timp de concentrare, învață de pe unde țara ne poartă ce ai bun și folositor de învățat și du învățătura și șapta în satul și casa ta, că numai culărul trece prin gară și prin lume și de el nu se prinde nici o învățătură.

Dr. Ioan Frățilă

Plante de leac ce se culeg în luna Aprilie

În luna Aprilie se pot aduna următoarele plante de leac:

Florile de păducel. Păducelul crește prin păduri și pe marginea drumurilor, crește la fel de mare ca și măceșul. Înflorește florile albe-roșu pe cari le culegem cu codiță cu tot. Se pot culege și dacă nu sunt înflorite bine, căci înfloresc și când le uscăm. Deși la noi aproape pe drumuri crește, fabricile de medicamente (laboratoarele) aduc florile din țări străine, pentru că noi nu le adunăm. Ceaiul făcut din florile păducelului liniștește pe cei bolnavi de bătăi de inimă, pe cei nervoși și aduce somn celor ce nu pot dormi. Ceaiul se la totdeauna după masă, cam 2—3 cești pe zi.

Florile de porumbar, care crește prin locurile nelucrate și pe marginea drumurilor. Are multe numiri; pentru a nu greși să adunăm florile dela altceva, mai dau câteva nume după care-l putem cunoaște. Se mai cheamă porumb

hâns, poamele dracului. Toamna face niște poame mici ca creșele, cari sunt bune de mâncare, dar sunt foarte acre, își fac gura pungă când le mănânci. Florile porumbarului sunt de culoare albă și trebuiesc uscate în ziua când le culegem sau în ziua următoare. Se pot usca la soare, acoperite cu o hârtie, pentru a nu-și pierde culoarea. Ceaiul făcut din ele se dă celor cu sângele stricat, celor ce au bube pe piele din cauza sângelui. Florile sunt plătite foarte bine în comerțul cu plante medicale.

Frunze de trifoiște, burulană numită și trifol amar sau trifol de lac, care crește pe marginea bălților, păraelor și prin șanțurile cu apă. Frunza are trei foi, face flori albe, rare. Se folosesc frunzele și verzi și uscate. Cam din 3 kg. frunze verzi avem 1 kg. uscate. Cu toate că se găsește aproape peste tot locul, se aduc din străinătate frunze. Ceaiul făcut din frunze de trifoiște ajută la mistuire și întărește pe cei slabi. Este bun și contra durerilor de rănză.

Frunze de patlangină, pe cari le găsim prin fânețe și păduri. Se taie frunzele cu coasa sau cu secera până nu înflorește sau chiar atunci când a început a înflori. Se uscă la umbră sau în case încălzite, nici într'un caz la soare. Cele uscate la soare își pierd puterea leucitoare. Ceaiul de patlangină este foarte bun contra tusei măgăreștii la copii mici. Cu frunzele verzi se vindecă bubele și rănille vechi, stoarcem zeama din frunze pe rană. Măncărurile de piele le vindecă. Uleiul se face punând frunze în untdelemn, ținându-le așa amestecate 15 zile. Patlangina este foarte bine plătită de cooperativele cari adună plante de leac. Așa avem cooperativa „Digitalis”, din Orăștie.

Rădăcina de ferigă. Feriga crește în pădurile umbroase de munte. I-se mai spune și spata dracului. Are rădăcina groasă și se întinde pe pământ, iar frunzele lungi și ascuțite. Rădăcina uscată se taie mărunț și se dă celor ce au viermi în mațe, panglică sau cordoa. Prima dată omul la cam 15—20 grame rădăcină tăiată mărunț, iar copiii dela 5 grame până la 7 grame.

În luna aceasta am spus numai despre câteva plante pe cari le cunoaște aproape toată lumea, căci sunt o mulțime ce se pot aduna de cel ce le cunoște. Așa sunt: arnica ce crește la munte, gențiana tot la munte; valeriana ce crește prin fânețele umede, prin pădure și prin bălțile dela șes.

Roșcovei I. — Obreja

Cărți nouă

Pr. Ioan Vultur: Pilde pentru ilustrarea predicilor, conferințelor și lecțiilor de catehism. Text aprobat de Comisia Catehetică Mitropolitană Blaj. Tipografia Seminarului. 192 pagini de format 20-14 cm. prețul Lei 60.

E, după cât știm, întâia carte de acest fel la noi. Păr. profesor Ioan Vultur, un vechiu colaborator al gazetei noastre, și-a adunat pildele publicate la noi și în alte gazete și reviste într'un mănunchiu și, cu sprijinul bănesc al Comisiei Catehetice Mitropolitane din Blaj, le-a publicat într'un volum, la care a scris o prefață Păr. Tit Liviu Chinezu, profesor la Academia Teologică și coleg de clasă a autorului.

Cartea e împărțită în trei părți. Cea dintâi cuprinde pildele ce se țin de simbolul credinței, adică de Credeu. În partea a doua aflăm pilde cari privesc poruncile, iar în partea a treia de acelea cari deslușesc sacramentele și sacramentalele. Cu totul are publicate 320 de pilde, cari de cari mai frumoase și mai interesante.

Să și-le cumpere aceste pilde toți preoții, căci le vor face mari și neprețioase servicii în viața pastorală, cu atât mai ales că pildele sunt bine alese și scrise într-o limbă limpede și frumoasă. Cartea poate însă citi și de oicare credincios, că-i va prinde bine.

Tipografia Seminarului Blaj.

Diul Brutuș Pașca, Câmpeni. Convocatorul blicăm, însă numai cu taxa reglementară pe care vremea sa vă vom cere-o.

Ioan Rupea, Rucăr. Protestând la poșta că nu merge gazeta, ni-s'a răspuns că, începând cu 1 Aprilie poșta comunei Rucăr se ridică zinic dela Primăria Rucăr așa că de aici înainte nu mai poate întârzia gazeta. Dacă ar mai întârzia și de aici înainte, să ne scrie nou, ca să protestăm și noi din nou.

Știri trimise de necunoscuți nu publicăm. Mereu ne vin dela unii și alții știri ori poezii noi. Să ia la cunoștință toți cetitorii că nu putem publică decât știri și poezii cari sunt scrise de cititorii de noștri și cari iscălesc ceea ce ne trimit.

Anișă Iștan Ianuș, 5495: Se chitează suma de 300. În contul abonamentului s'au introdus 263 lei, de lei 37 se vor trimite cărți conform cererii.

Parohia română unită Gurba; Se chitează suma de lei 2015. Am repartizat-o conform cererii. Banca 6732, mai are de plată 38 lei, dela 1 Ian. 1941 — 1 prilie 1941. Reghiș Ioan 2167 n'are restanță și stați ambi.

Parohia 6354, lei 150; Bun Petru 6356, lei 150; Tripou Petru 6355 lei 150; Bunaciu Pavel 6357 lei 75; Sasu Teodor 6730, lei 75; Valentin Neșu 6731, Banca Pavel 6732, lei 75.

Ștefan Brad Variaș. Am primit suma de lei 100. Pe care abonatul, de care amintim, nu l-am găsit pe pedicla noastră. Vă rugăm să ne trimiteți numărul dresel. Atunci putem să vă dăm rezultatul.

Mihail Ciul, Sinteza Mare. Abonatul de care amintim că nu a primit foaia, a refuzat No. 9, care a decedat returnat. În felul acesta noi am fost nevoiți să sistăm. Conform cererii îl vom trimite din nou, la soarea din 25-II 1941, nu amintim despre nici un nament la Cultura Creștină. Vă rugăm deci să scrie din nou, pe adresa respectivă.

Pascu Ioan, Pădureni. Am primit poeziile trimise. Pentru numărul de Paști au sosit prea târziu. Le vom publica întrucât sunt bune, în numerii viitorii.

I. B. elev, Blaj. „Proștia dascălului învățatului se poate publica. „Creșterea oitor pentru înălțarea lor” e scrisă pentru cărturari, nu pentru popor; însă a scrie pe înțelesul poporului și vom publica ce este bun. Încă ceva: articolele pentru tipar se scrie cererea nu cu creionul.

Chilam cu mulțumită următoarele sume: Câte lei 75: Crișan Nic. 10.133; Aron Gh. 9121; Cristian P. 9124; Micle N. 9127; Cristian A. 9128; Andraș D. 9809; Ioan Popoviciu 10.129; Lazar 10.131; Lazar Lupu 10.132; Ioan Turdea 10.172; cean Ioan 10.175; Lazar Ioan 9076; Nic. Tutoloneanu Gaea Vas. 9891; Crăciun Vas. 9892.

Câte lei 150: Nicolae Secrea 6912; Gheorghe can 1805; Salustiu Prună 7831; Ioan Ciomaș 4071; vril Maiorescu 10.174; Ciupuliga Teodor 10.173; C. C. Ioan 7454; Ioan Vasiliu 7130; Andraș M. 9119; C. C. Sim 9120; Bortoș Nic. 9122; Bortoș Cre. 9123; P. N. 9125; Bogdan T. 9126; Dranca Al. 9810; P. N. 9811; Oct. Butur 6818; Samuil Turdeșan 3913; Nic. dru 10.128; Raca Petruț 686; Oficiul Paroh. Blaj 9933; Lazar Mermezan 9934; Victoria Mărginean 9935. Alte sume: Oficiul paroh. Delureni C. 3691; Voina Victor 517 lei 100; Oficiul paroh. Poila 350; Ioan Cerelza 139 lei 100; Morar Cornel 115; Atan. Roșian 4591 lei 450; Simion Mihăilescu lei 38; Gh. Todoran 3004 lei 100; Iacob Lazar 800; Vasile Mureanu 1402 lei 200; Turdeșan 4724 lei 680; Ilarie Rus 6177 lei 250; Oficiul Baliaș 10.215 lei 100;

Convocator

Toți dnil membri ai Reun. Meserie și Comerțanților români din Câmpeni, să se vîtași la Adunarea Generală Ordinară a anului, ce se va ține la 27 c. în localitatea noastră, cu următoarea ordine de zi: 1. Raportul asupra gestionii financiare pe anul 1941 și votarea bugetului pe anul 1941.

Comănești, la 8 IV 1941.

Brutuș Pașca, președinte